

ONZE VOGELS

50e jaargang no. 4, april 1989

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De /

ssel

VOGELS

ISSN 0030-3224

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zilverre particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: M.A. Paans, Ringbaan Oost 89, 5014 GA Tilburg.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Grotestraat 53 6511 VB Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: J. Kuiper, W. Marisstr. 2, 2282 SP Rijswijk.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEELUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: C. van Elven, Van N. van

Eemnesln. 7, 8384 EA Wilhelminaoord.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:

M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan:

G.M. Essenberg, Van Beethovenln. 213,

3144 AE Maassluis.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a,

9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
22 mei 1989

IN DIT NUMMER

	pag.
Amazona Amazonica	148
Ervaringen bij de verzorging en de kweek van de Middelste Beo	151
De Roodoor-ara	154
Glosterkweek	154
Hoe lang zullen wij nog profiteren van de import van vogels?	156
De wilde Kaardebol	156
De kweek van de goudvink	158
Overdoseringen levensgevaarlijk	159
Een staaltje grasparkieten	160
Zangkanaries en de wedstrijd	163
Bergvinken	164
Cardinalinae	168
Zandhoenders	175
Kweek met de roseborst baardparkiet	176
Kleurkanaries Recessief wit	176
De papegaai als huisdier Deel 2	179
Vollère van de maand	183
Bondsmededelingen	191

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Rotol Holland bv	162
Hope Farms bv, Orri-Mondo, Witte molen STT, B.V.	174
STT, B.V.	178
Melwo, Fauna metaalwaren b.v., Kloeg, Rein v.d. Veen, Rien Zagers, Montferland, H. Dijks, V. Heesakkers	182
Vraag en Aanbod	184
Wolro, Nekton, Cédé	185
Fauna metaalwaren b.v.	186
Wovo, Blankenstijn's Pet Farm b.v., Animal, M. Borgstein G.J. van Gelder, I.V.V.	187
GEHU, Cédé	188
Bogena, Jaap Koopman, van Keulen	189
K.B.O.F. I.C.B., Willick, Keesmaat, N.B.v.V.	190
	191

Foto voorplaat: Oranjevleugel amazone

Foto: Vogelpark Walsrode/H. Müller

Ontwerp en druk: Steers Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 462 29 22

Amazona Amazonica

Tekst: Herman Kremer

De amazonica is één van de zeventwintig nog levende soorten van het geslacht Amazona. Naast de blauwvoorhoofd is het de meest bekende vertegenwoordiger ervan. Iedereen zal deze vogel kennen, omdat hij vooral veelvuldig als kooivogel wordt gehouden. Bij de liefhebber is hij wat minder aan te treffen.

De wetenschappelijke naam is, zoals duidelijk zal zijn, *Amazona amazonica*, waarin de relatie met het Amazone gebied op ondubbelzinnige wijze is aangegeven. In ons land worden wel de namen oranjevleugel amazone en Venezuela amazone gebruikt. De eerste naam is te verklaren door de oranje vleugelspiegel, de laatste zou aan moeten geven waar deze soort vandaan komt. In dat opzicht is de naam Venezuela amazone minder gelukkig gekozen. De amazonica komt wel in dat land voor, maar kent als verspreidingsgebied vrijwel het gehele noordelijke deel van Zuid-Amerika, met uitzondering van de westelijke kuststrook. De aanduiding 'Venezuela' is dus veel te beperkt; dat land maakt maar een klein deel van het totale gebied uit. Het gebruik ervan kan dus tot misverstanden leiden. Onder de liefhebbers wordt dan ook vaak de naam 'amazonica' gehanteerd; deze heeft verder het voordeel dat er nooit sprake kan zijn van misverstanden.

Deze soort is 30-33 cm lang. De foto laat zien dat de vogelvoornamelijk groen is en op de kop gele en blauwe vlekken vertoont. Deze zijn eigenlijk bij geen twee vogels gelijk; er zit enorm veel variatie in en het geeft dan ook geen enkele betrouwbare informatie over het geslacht van de betreffende vogel. Geslachtsverschil is er op het oog niet of nauwelijks, of het zou al moeten zijn dat de man een wat forsere kop en snavel kan laten zien. Endoscopisch onderzoek geeft hier echter de enige zekerheid.

Naast de nominaatvorm zijn er nog twee ondersoorten:

1. *Amazona amazonica amazonica*:
2. *Amazona amazonica tobagensis*, genoemd naar het eiland Tobago voor de kust van Venezuela. Deze ondersoort komt daar voor, evenals op het eiland Trinidad. Er is slechts op één punt verschil met de nominaatvorm: die heeft drie veren met oranje in de vleugel

(spiegel), en de tobagensis vier of vijf; 3. *Amazona amazonica micra*. Volgens vrijwel alle auteurs is deze alleen maar wat kleiner van formaat en is er verder

geen verschil met de nominaatvorm. Niet iedereen erkent deze dan ook als een zelfstandige ondersoort. Deze komt voor in Suriname.

Over het geheel bezien zijn de vogels bij de evenaar het kleinste, en hoe verder ze daar van af zitten, hoe groter ze worden. Dit is een regel die bekend staat als de Wet van Bergmann. Dit verschijnsel heeft met de temperatuur te maken. Vogels uit een koudere omgeving zijn groter: zij hebben in verhouding tot hun gewicht een kleiner lichaamsoppervlak en staan daardoor minder bloot aan afkoeling. Kleinere vogels hebben een lager gewicht maar naar verhouding een groter lichaamsoppervlak. Dat is echter niet zo'n probleem, omdat zij in warmere streken voorkomen.

Verder zijn de exemplaren bij de evenaar minder fel van kleur dan die er ver van af voorkomen.

Dit laatste onderschrijft ook van Dieten in een artikel in de PS van september 1981. Hij schrijft daarin zelf de micra gehad te hebben en stelt dat die groter zijn (ongeveer 35 cm), grotere gele vlekken op boven- en zijkanen van de kop en een felle blauwe kleur op de teugel en het voorhoofd hebben. Dit komt echter niet geheel overeen met hetgeen hierboven is geschild. Immers, de grootste en de felst gekleurde vogels komen het verst van de evenaar voor. En dat kan niet van de micra worden gezegd; die treffen we aan in Suriname. En de evenaar loopt iets zuidelijk daarvan over de monding van de Amazone; en verder lopen de verspreidingsgebieden van de nominaatvorm en de micra in elkaar over, zodat dat alleen al de vraag opwerpt wanneer we met de één en wanneer met de ander te maken hebben. Kortom, er moet nog veel onderzoek worden gedaan voor we met zekerheid weten hoe we de ondersoorten moeten benaderen.

Verwarring met blauwvoorhoofd?

Op het eerste gezicht bestaat er vrij veel overeenkomst tussen de amazonica en de blauwvoorhoofd. Beide zijn hoofdzakelijk groen met een verdeling van blauw en geel op de kop. Bij beide kan die tekening sterk variëren.

De kerners hebben er geen problemen mee, maar anderen hebben nog wel eens moeite met het onderscheid. Er kan wel een aantal verschilpunten op papier worden gezet, maar de beste leermeester is toch de praktijk. Als u de beide soorten wat intensiever bekijkt zijn er geen misverstanden mogelijk, maar dat is ook een kwestie van ervaring. Daarbij kan vooral op de volgende punten worden gelet:

- a. de amazonica is wat kleiner;
- b. het blauw en het geel zijn bij de

- amazonica vaak wat minder intensief van kleur dan bij de blauwvoorhoofd;
- c. de snavel van de amazonica is wat anders van vorm, wat langgerechter;
- d. de snavel van de blauwvoorhoofd is zwart, die van de amazonica vertoont ook hoornkleurige vlekken;
- e. de lichaamsbouw van beide soorten verschilt van elkaar;
- f. het oranje aan de vleugels en aan de basis van de staartveren van de amazonica is bij de blauwvoorhoofd rood;
- g. de amazonica heeft (vrijwel) geen gele en/of rode veren aan de vleugelboog, de blauwvoorhoofd wel.

Natuur

De amazonica is een talrijk voorkomende vogel, met een voorkeur voor moerasgebieden met mangroven. Daarin hebben ze ook bij voorkeur hun slaapplekken, waar ze met duizenden tegelijk in de ochtend- en avonduren een ontzettende herrie maken. Het is dan een af- en aanvliegen van paren of kleine groepjes, die onderling kibbelen om de meest geschikte slaapplekken. 's

Morgens gaan ze uit elkaar om voedsel te gaan zoeken, en 's avonds verzamelen ze zich weer.

Ze komen echter ook wel in andere gebieden voor, onder meer in savannebossen en vochtige beboste zones langs de kust en langs rivieren. In het algemeen komen ze niet hoger dan zo'n 600 meter, met uitzondering van Ecuador, Peru en Bolivia; dan gaat het echter wel om kleinere aantallen.

Ook op Trinidad en Tobago zijn ze veel aan te treffen. Hoppe zag er op Trinidad een aantal bij handelaren en particulieren. Hij onderzocht er tien en constateerde bij zeven exemplaren drie veren met oranje in de vleugelspiegel en bij drie vogels vier met oranje. Hij concludeerde daaruit dat mogelijk zowel de nominaatvorm als de ondersoort *A. a. tobagensis* op Trinidad vertegenwoordigd zijn. Hiervoor zijn twee verklaringen te vinden: in de eerste plaats ligt Trinidad slechts acht kilometer van de kust van het vasteland zodat deze afstand voor de amazonica's vrij gemakkelijk is te overbruggen; in de tweede

use!

De!

plaats heeft een handelaar rond 1970 eens ongeveer honderd exemplaren uit Suriname gehaald. Omdat hij geen toestemming kreeg ze uit te voeren liet hij ze vliegen. Waarschijnlijk zijn die vogels op het eiland gebleven en hebben ze zich vermengd met de al aanwezige exemplaren.

Amazonica's zoeken meestal hun voedsel in de toppen van de bomen, voornamelijk in de vroege ochtend en tegen de avond. Het menu bestaat voor het grootste deel uit vruchten, zaden, noten, bessen, bloesems en bladeren. Ook nemen ze wel cultuurvruchten als sinaasappels, mango's en cacaobonen. In de hete middaguren rusten de vogels in de hoge boomtoppen. Ze komen niet graag op of bij de bodem.

De Amazone amazonica werd voor het eerst beschreven door de jager en natuuronderzoeker Maximiliaan Prinz zu Wied-Neuwied (1782-1867) in zijn boek "Reise nach Brasilien in den Jahren 1815-1817". Hij zag ze veel gevangen worden voor menselijke consumptie.

Een normaal legsel bestaat in de natuur uit twee tot vier eieren. Op Trinidad zijn er echter ook wel met vijf gevonden. De broedholten bevinden zich vaak in afgestorven palmen vanaf zes meter hoog. Ook levende palmen en andere bomen worden echter wel gebruikt. In Guyana werd een nest gevonden in een dode boom op zestien meter van de grond; het lag ruim anderhalve meter onder de ingang. Van de drie jongen waren er twee bijna uitgevlogen; het derde was veel kleiner en nog groten-deels onbevederd.

Alleen de pop broedt. Ze verlaat het nest voor korte perioden en dan komt de man haar voeren. Ze vliegen daarvoor beide naar een boom in de omgeving. Overdag blijft de man bij het nest, maar tegen de avond gaat hij samen met de grote groep op de gemeenschappelijke slaapplek rusten; dat kan verscheidene kilometers weg zijn. De broedduur bedraagt gemiddeld 25 tot 26 dagen, en na ongeveer twee maanden vliegen de jongen uit.

Kweek bij de liefhebber

De eerste kweek wordt gemeld vanuit Rome, in het begin van de vorige eeuw. Een verwisseling met de blauwvoorhoofd is in dit geval echter niet uitgesloten. Hoewel dit nu toch een zeer algemene amazone is zijn er merkwaardig weinig kweekresultaten geregistreerd. Mogelijk komt dit omdat maar weinigen de moeite nemen hun resultaten kenbaar te maken, of omdat er inderdaad maar weinig echte pogingen worden

gedaan ze tot voortplanting te brengen. Zo meldt bijvoorbeeld Rosemary Low dat ze in 1980 maar op de hoogte is van slechts één kweeksucces in Engeland! Inmiddels zal daar echter wel enige verandering in zijn gekomen.

Ik zal tenslotte wat kweekgegevens voor u op een rijtje zetten, zodat iedereen daar zijn voordeel mee kan doen. Merkwaardig daarbij is dat hier tot nu toe in de Nederlandse vogeltijdschriften nog niet of nauwelijks melding van is gemaakt.

In Duitsland werd voor zover bekend het eerste resultaat behaald in 1978. Op 1 juni lag daar het eerste ei in een vijftig liter-wijnvat op een hoogte van 2,5 meter. Bij controle bleken er drie bevruchte eieren te zijn, en op 28 juni werd voor het eerst enig gepiep gehoord. Er kwamen twee eieren uit. De ogen waren na drie weken volledig open en na acht weken waren de eerste gele veren op de kop te zien. Na tien weken waren ze bijna volledig in de veren. Bij de ouders had de man een krachtigere kop en snavel en een sterkere blauwe tekening; bij de pop was het geel uitgebreider.

In een ander geval in Duitsland werd in 1973 een kooivogel gekocht. Die kwam vier jaar later in broedstemming en drukte zich met sidderende vleugels op de stok, onder het uiten van geluiden. Uiteindelijk werd er in 1980 een tweede vogel gekocht, forsere van formaat en met een krachtiger kop en snavel. Ook dit was een tamme vogel.

Het jaar daarop werd er een blok van 30 x 35 x 50 cm met een invleggat van 12 cm doorsnee in de vensterbank van de keuken tegen de kooi geplaatst. Er werden drie eieren gelegd, waarvan twee bevrucht, maar beide stierven af. Op 25-2-1982 was er opnieuw een ei, gevolgd door het tweede op 28 februari en het derde in de nacht van 3 op 4 maart. Beide vogels waren op de dag van het leggen erg agressief; later nam dat weer wat af. De drie bevruchte eieren werden een week voor het uitkomen tien minuten in handwarm water gelegd. Op 27 maart was er het eerste jong. De man was toen ongelofelijk agressief, de pop bleef vrij rustig. Het tweede ei kwam uit in de nacht van 27 op 28 maart en het derde in de voormiddag van de 28e. De broedduur was dus 24-25 dagen. Na veertien dagen werden er grijze veerkielen onder de huid zichtbaar, en na ruim vier weken werden de gele en blauwe veerpartijen op de kop herkenbaar. Op 6 mei keek het eerste jong uit het blok, en op 20 mei

kwam het naar buiten, op de vierenvijftigste dag dus.

In een derde geval werden er in 1978 twee vogels aangeschaft die al twee jaar samen waren geweest. Ze hadden het jaar daarop direct belangstelling voor het blok en voerden en paarden veelvuldig. Pas in mei 1980 kwamen er drie bevruchte eieren, waarvan er twee uitkwamen. Beide stierven, het laatste na vier weken. De volgende eieren werden gelegd op 6, 9 en 12 juni 1981; er kwamen twee uit. Beide ouders waren handtam, maar tijdens het broeden werden ze erg agressief. Na vijftien dagen vloog het eerste jong uit, een dag later het tweede.

Het nestblok was van spaanplaat en mat 40 x 25 x 30 cm. De man had een forsere kop en snavel en meer geel.

In Engeland werden twee in 1980 aangeschafte amazonica's ondergebracht in een gezelschapsvolière met de volgende afmetingen: achterzijde 5,4 meter, voorzijde 3,6 meter, diepte 4,5 meter en hoogte 5,4 meter. Het hierop aansluitende nachthok had de maten 3,3 x 1,8 meter bij 3 meter hoog. Hierin waren al aanwezig Indische halsbanden, baard parkieten, bonte boeren en grijze roodstaart papegaaien. Omdat de amazonas geen belangstelling hadden voor de beschikbare blokken werd er in april 1982 een grote holle stam geplaatst: 1,7 meter hoog, doorsnee buiten 78 cm en binnen 42 cm. Het invleggat was 12,5 cm; naast een inspectieluikje van onder naar boven een laddertje. Het blok werd opgevuld tot 30 cm onder het invleggat. Het werd geplaatst op 26 april en drie dagen later zaten ze er in.

Op 20 mei werd er voor het eerst een paring gezien. De pop bleef steeds langer in het nest en op 29 mei bleken er twee eieren te zijn. Beide werden toen erg agressief, waardoor ook andere vogels in de volièrre het zwaar te verduren kregen. Het was opvallend dat de parkieten met de lange staarten alleen werden aangevallen als ze dicht bij het blok kwamen, maar dat die met de korte staarten helemaal niet werden getolereerd. Zowel de bonte boeren als de grijze roodstaarten moesten dan ook worden verwijderd.

Bij een controle op 23 juni bleek dat er twee jongen en twee eieren waren. Het eerste is waarschijnlijk uitgekomen op 22 juni, zodat de broedduur 25-26 dagen is. Het vierde ei kwam niet uit. Op 4 juli bleek het kleinste jong te zijn verwond en doodgebeten. De twee andere werden toen met de hand grootgebracht.

Foto's: Vogelpark Walsrode/
H. Müller

Ervaringen bij de verzorging en de kweek van de Middelste Beo

(*Gracula intermedia* L.)

door Dr. M. Espeel, Nazareth, België

Een beo aan het vogelminnend publiek voorstellen is overbodig. Deze schitterende vogels worden door de aviculturisten vaak gehouden en ook als gezelschapsdier in de huiskamer hebben ze al hun sporen verdiend. De reden hiervoor is hun imitatietalent, dat hen in staat stelt om een uitzonderlijk gevarieerd geluidsgamma na te bootsen. Ook hun tamheid ten opzichte van de mens is aanzienlijk. Deze twee eigenschappen komen ten volle tot hun recht wanneer men zich jonge vogels kan aanschaffen, die nog met de hand moeten bijgevoerd worden tot de zelfstandigheid. Om aan die behoefte bij de liefhebbers te voldoen, worden af en toe "gapers", de vakterm voor de naar voedsel bedelende jongen, ingevoerd. Tijdens de voorbije zomer heb ik zelf zo'n gaper bekomen; maar niet via import. Inderdaad, mijn beo's hebben gekweekt en zelf hun jong grootgebracht! In deze tekst wil ik mijn en hun wedervaren zo nauwkeurig mogelijk bespreken.

In maart 1985 kocht ik twee volwassen beo's. De vogels waren in goede conditie en hun verenpak was behoorlijk in orde. Ze werden apart gehuisvest in een ruime kistkooi in een niet verwarmd verblijf. De gewenningsperiode verliep zonder problemen. Er dient wel opgemerkt dat beide vogels schuw waren. Deze schuwheid hebben ze nu - bijna vier jaar later - nog steeds niet afgelegd.

In mei van dat jaar werden ze overgebracht naar een volledig overdekte buitenvolière van 4,0 m lang, 2,0 m breed en 2,3 m hoog. Het betreft in feite een verbouwd kippenhok dat tegen een westgevel opgetrokken is. De "verbouwing" bestond in het aanbrengen op verschillende hoogten van enkele zware, stabiele zitstokken (takken van berk en lijsterbes met een diameter schommelend tussen 2 en 8 cm), het plaatsen van een aangepast voederbak en het bouwen van een ingangssluis. Uiter-

aard werd er ook een grondige schoonmaak gehouden. Als beplanting werd één struik bruidssluis (*Polygonum aubertii*) voorzien. Deze snel groeiende klimplant moet zeer geregeld worden bijgesnoeid om te verhinderen dat ze de ganse volièrte inpalmt. De grond van de volièrte is gedeeltelijk gebetonneerd. De dakbedekking bestaat uit "doorzichtige" golfplaten die al sterk verweerd zijn en ook een duidelijke aanslag van groenwieren vertonen. Daardoor wordt het felle zonlicht tegengehouden. In combinatie met de ondertussen flink ontwikkelde bruidssluisplant heeft de binnenruimte van de volièrte een groenig, min of meer beschaduwde aspect.

Welke intuïtie mij ertoe leidde weet ik nog steeds niet, maar ik bracht ook direkt een grote natuurhouten nestkast aan (27x27x52 cm). Voor de invliegopening (diameter 11 cm) is er een dwarsgerichte zitstok bevestigd. In de linker zijwand is er een deurtje voorzien, dat eenvoudige nestcontroles toelaat. De nestkast is een 15-tal cm onder het dak van de volièrte opgehangen, zodat de vogels op de nestkast kunnen zitten.

Tijdens de zomer van '85 moesten de beo's deze volièrte delen met een paar molonettispreeuwen en een paar japanse nachtegalen. De beo's gebruikten de grote nestkast als slaapplek. In de nestkast hadden ze een bodempje van wilgen- en berketwijgjes gemaakt. Tijdens de zomer van 1986 hadden ze aanvankelijk hetzelfde gezelschap, dat later uitgebreid werd met een paar purperglansspreeuwen. De glansspreeuwen legden echter prompt beslag op de grote nestkast, zonder enig verweer van de vroegere eigenaars.

Tijdens de zomer van 1987 hadden de beo's enkel nog het gezelschap van twee paren molonettispreeuwen. In die periode brachten ze terug nestmateriaal in de nestkast. Ik had ook wat stro en enkele bundels - niet verknipte! - kokosvezels in de volièrte gestrooid en die

werden met grote ijver tot een vrij ondiep nestkommetje (of slaapkommetje?) verwerkt. Af en toe plukten de vogels ook blaasjes van de bruidssluis af en legden ze in de nestkast. Hun bouwsel kwam echter nog steeds niet verder dan een slaapkommetje.

Begin mei 1988 mochten de beo's terug hun zomerverblijf betrekken en deze keer hadden ze het helemaal voor zich alleen. In de tweede helft van juni werd de nestbouw heraanbevat. Er werd een diepe kom gemaakt die aan de binnenzijde met kokosvezel was bekleed. In deze periode maakten de vogels ook geluiden die ik nooit tevoren had gehoord en die moeilijk te omschrijven zijn. De vogels verbleven nu ook overdag vaak en lang - samen of apart - in de nestkast, hetgeen vroeger nooit het geval was. Mijn hoop op een broedpoging was erg groot geworden. Alleen de weersomstandigheden waren ongunstig. Op regenachtig, winderig weer blijken de vogels niet erg gesteld te zijn; zoveel was tijdens de voorgaande jaren al duidelijk geworden. Ook de nachttemperaturen waren tijdens die periode zeer laag. En tocht! Op 14 juli 1988 (daags voor we vertrokken met vakantie) lagen in de nestkast twee glanzende, blauwgroen gekleurde eieren. De eieren waren met lichtbruine, onregelmatige vlekken getekend. Mijn tevredenheid en enthousiasme werden echter spoedig getemperd door de bediening of de beo's wel een paartje vormden (er zijn immers geen uitwendige geslachtskenmerken) en het besef dat ik er vanaf 's anderendaags niet meer bij zou zijn om het verdere broedproces en het eventueel uitkomen van de jongen mee te maken. In de schaarse literatuurgegevens hierover had ik namelijk broedtijden van 14 tot 19 dagen teruggevonden en tegen dan waren we zeker nog niet terug. Ik ben dan onmiddellijk bij mijn buurman gegaan - die met zorg en toewijding mijn vogels had verzorgd gedurende de voorgaande vakanties - om hem nog wat extra instruc-

18 dagen

Gracula intermedia

24 dagen

37 dagen

43 dagen

152

De

se

ties te geven voor het geval er jonge beo's zouden uitkomen. Vlug nog één en ander op papier gezet voor hem alsook uitdrukkelijk verboden om in de nestkast te kijken! Volgens de literatuur zijn de broedende vogels namelijk erg gevoelig voor verstoring.

Toen we op 8 augustus terug thuiskwamen, hoorde ik vanuit de nestkast niet te miskennen bedelgeluiden. In de nestkast bleek een jonge beo te zitten, die al de zgn "stoppelpennen" op de vleugels en de staart had. Snel werd de buurman erbij geroepen en die vertelde dat hij op 30 juli gebroken eischalen op de bodem van de voliëre had gezien. Hij had eveneens vastgesteld dat de vogels aanvankelijk geen miereneieren noch meelwormen voerden. Ten einde raad had hij geweekt wit brood gegeven en hiermee is het jong waarschijnlijk tijdens zijn moeilijke eerste levensdagen gevoerd geweest.

Op 9 augustus probeerde ik om het jong te ringen, maar de voorgeschreven J-ring (6 mm) kreeg ik helaas niet meer rond de poot; er werden enkele foto's genomen en het jong werd terug in de nestkast gezet. De ouders bleken van dan af hoofdzakelijk meelwormen te voeren aan het jong. De miereneieren werden vrijwel niet aangeraakt. Er werd ook fruit gegeven (appel, banaan, tomaten, druiven en rozijnen). De krachtige bedelgeluiden die het jong liet horen gaven mij steeds een enorme voldoening. Het grootbrengen van het jong verliep verder zonder moeilijkheden. Het is uitgevlogen op 27 augustus. Tijdens de eerste dagen na het verlaten van het nest vertoefde het meestal op de bodem van de voliëre. De hoge zitstokken waren voor hem moeilijk bereikbaar. Het zou eigenlijk nog een tiental dagen duren voor de vogel probleemloos van de ene naar de andere zitstok kon vliegen. Ondertussen had ik wel enkele stokken op lagere hoogte aangebracht. Het jong nam ook al direct de gewoonte aan om dagelijks te baden; dit op een even onstuimige manier als zijn ouders het deden. Vanaf 10 september begon de vogel zelfstandig te eten. Hij werd ook nog door de ouders bijgevoerd. Op 15 september werd het jong uit de buitenvoliëre weggenomen en in een ruim winterverblijf overgebracht (0,9 m x 1,2 m x 2,1 m).

Het was immers 's nachts al behoorlijk koud geworden en bovendien lieten de ouders hem niet toe om samen met hen in de nestkast te slapen!

Rond eind november is de jeugdruil begonnen. Het oorspronkelijk dof grijze verenkleed wordt nu geleidelijk vervangen door de glimmende veren die de volwassen vogels zo onweerstaanbaar mooi maken. Een ander belangrijk verschilpunt ten opzichte van de ouders is dat de jonge vogel nog geen naakte huidlappen in zijn nek heeft. Eind oktober werden de oudervogels ook in hun winterkwartier geplaatst (zelfde afmetingen als voor het jong).

Om te eindigen wil ik ook nog even ingaan op de algemene verzorging van de vogels. Als hoofdvoedsel krijgen ze universeelvoer van ORLUX dat in gelijke verhouding gemengd is met het grove insektenvoer van CLAUS. Dit menu wordt aangevuld met rozijnen, diverse fruitsoorten (zie hoger), bessen (voornamelijk lijsterbes en vlier) en meelwormen. Geregeld krijgen ze een multivitaminenpreparaat (ALVITYL) in het universeelvoer en ook een weinig beerdermeel dat over het fruit gestrooid wordt. Nu en dan geeft ik hen ook wat gemalen biefstuk - in de vorm van kleine balletjes gekneet - en om ze helemaal te verwennen enkele levende sprinkhanen. Ook op naakte babymuizen zijn ze verzot. Dagelijks krijgen ze vers drink- en badwater. Hun verblijf moet zeer regelmatig gereinigd worden, omwille van de vrij vloeibare consistentie van de uitwerpselen. Tijdens de vier jaren dat de vogels in mijn bezit zijn, hebben ze nog geen gezondheidsproblemen gehad. Als de literatuurgegevens - dat beo's ongeveer vijftien jaar oud kunnen worden - juist zijn, dan mag ik hopen op nog veel voldoening in mijn hobby en misschien ook nog enkele jonge beo's.

Tenslotte nog dit: 1. Het zal de lezer waarschijnlijk totaal onbegrijpelijk overkomen maar na dit geslaagd broedgeval, weet ik nog steeds niet welke vogel van dit paar de man en de pop is! Ik kan de vogels wel duidelijk individueel onderscheiden, maar ik heb geen paringen kunnen waarnemen. Evenmin - en gelukkig maar - heeft de pop ook maar iets van leghood vertoond. 2. De vogels die ik heb, zijn de zgn. middelste

beo (*Gracula intermedia* L.). Van deze soort zijn er verschillende ondersoorten beschreven. Ik weet echter niet tot welke subspecies mijn dieren behoren. Het is mogelijk dat de man en de pop tot een andere ondersoort behoren. Overigens bestaat er discussie over de systematische indeling van het genus *Gracula*. Deze discussie is hier minder relevant. #. Over beo's wil ik twee leerrijke boekjes vermelden, nl. "Beo's" van Thijs Vriëns (uitg. Zuidgroep B.V. Uitgevers) en "Der Beo" van Otto von Frisch (uitg. Gräfe und Unzer). 4. Hartelijk dank aan mijn buurman, de Heer Gerard Gevaert, die een grote verdienste heeft bij het slagen van dit niet alledaags broedgeval.

KALENDER 1989

De Roodoor-ara

De Roodoor-ara (*Ara rubrogenys*) behoort tot de kleinere ara-soorten. Hij bereikt namelijk een lengte van "slechts" zestig centimeter. De hoofdkleur is geelachtig groen, wat doorgaans wordt betiteld met olijfgroen. Veel afwisseling is er niet in het verkleed en wellicht ziet men ze daarom zelden of nooit in vogelcollecties. Alleen het voorhoofd en het voorste gedeelte van de kruin zijn glanzend rood en dat geldt eveneens voor het vlekje tussen de ogen en de hals, de zogenaamde oorvlek, waaraan de vogel zijn Nederlandse naam dankt. De Engelsen spreken dan ook van roodvoorhoofd- of roodwang ara. Een andere naam is Lafresnays ara, genoemd naar de ontdekker van deze papegaai. Om het signalement te completeren: de vleugelboeg is rood tot rood-oranje, de handpennen of grote slagpennen zijn blauwgroen; de staart is aan de onderkant meer gelig dan groen. Rond de ogen bevindt zich een niet al te grote kale vlek, die omzoomd is door fijne zwarte veertjes. De kromme snavel is donkergrijs, soms bij het zwarte af. Ook de poten zijn donkergrijs.

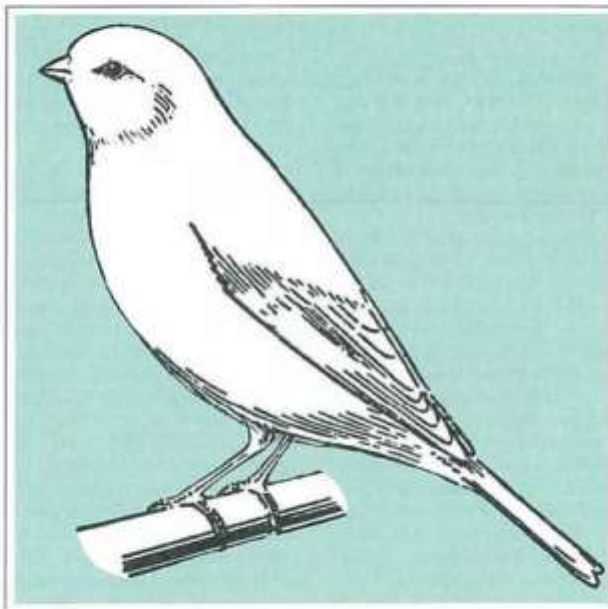
Het woongebied van deze ara is vrij beperkt. Volgens de auteur van het boek "De Vogels van zuid-Amerika", De Schauensee, treft men deze vogels alleen aan in de wouden van de provincie Cochabamba in Bolivia en waarschijnlijk eveneens in Santa Cruz.

In de broedtijd houden de vogels zich paarsgewijs op in de dichte ondoordringbare wouden, waar ze hun witte eieren leggen in de een of andere holle boom.

Naar verluidt verzamelen deze vogels zich buiten de broedtijd tot grote troepen, die roesten, slapen en foerageren in de hoogste kruinen. Van hun eigenlijke leefwijze is weinig bekend omdat er vrijwel geen studie van gemaakt is. Rutgers weet echter nog wel te vertellen dat de inboorlingen van Colombia deze vogels veel in kooien houden en dat ze rond de hutten vrij rondvliegend worden gezien. Dat zal men hier denkkelijk wel uit het hoofd laten: ten eerste worden deze papegaaien uiterst zelden geïmporteerd en ten tweede zijn ze ontzettend duur. Zelfs in dierentuinen ziet men ze zelden. In het vogelpark Walsrode zijn ze echter wel aanwezig.

Meindert de Jong

G L O S T

Glosters kweken is niet moeilijk, dit ras stelt geen uitzonderlijke eisen. Wat echter niet makkelijk blijkt te zijn is glusters kweken die nagenoeg aan de gestelde standardeisen voldoen. Natuurlijk heeft de kweker, die tijdens een lange periode al veel ervaring en een grote dosis kennis heeft opgebouwd, veel voorsprong op de beginnende liefhebber. Tevens voor de beginnende een uitdaging.

Als de beginnende liefhebber verstandig te werk gaat, is hij beslist niet op voorhand kansloos, integendeel zelfs. Hij dient zich om te beginnen, de standardeisen eigen te maken van het ras dat hij wil gaan kweken. Daarnaast dient bij aanschaf van vogels, met kennis van zaken te worden gehandeld. Die kennis zal de startende kweker vrijwel altijd moeten putten uit advies en deskundige begeleiding, in elke beginperiode is die hulp echt nodig en eerlijk en juist advies is dan ook van erg grote waarde. Willen wij succes hebben dan dienen wij te starten met vogels, waarbij op de belangrijkste onderdelen geen grote tekortkomingen te vinden zijn. Dit geldt voor elk ras.

De belangrijkste onderdelen bij de gloster zijn de vorm waaronder de hals, de kop al dan niet met kuif, en de totale

afmeting van de vogel. Op de keurbrief vinden wij dan ook voor de eerste twee rubrieken elk 20 punten, voor de rubriek "grootte" is dat 15 punten, dit is samen dus al aanzienlijk meer dan de helft van het theoretisch maximum dat er aan punten te verdienen is. Bekijken wij even welke eisen in die rubrieken genoemd worden. Een korte en gedrongen rompvorm is eis, evenals een brede en volronde borstvorm,

Een holle of platte rug is fout, een lichte rugwelling moet zichtbaar zijn. De hals moet dik en erg kort zijn, zodanig dat kop en romp als het ware één geheel vormen. Tot zover de vorm. De kop van de gloster consort, de partner zonder kuif dus, moet zowel van voren als van boven gezien, vrij fors en goed rond zijn, met zichtbare wenkbrauwen.

De gloster met kuif, corona geheten, dient een forse, ronde en goed regelmatig gevormde kuif te hebben met een zeer klein middelpunt, dat wij pit noemen, centraal op de kop gelegen. De ogen mogen door de kuif niet bedekt zijn. Zowel de consort als de corona dienen een korte, kegelvormige snavel te hebben.

Over de rubriek "grootte" kunnen wij kort zijn, eis is een lengte van maximaal

E R K W E E K

12 cm en alles in overeenkomende verhoudingen.

Tot zover de gestelde eisen m.b.t. de belangrijkste onderdelen van de gloster. Op de keurbrief treffen wij nog vier rubrieken meer aan maar die zijn voornamelijk belangrijk als wij de gloster als showvogel op tentoonstellingen willen brengen.

Als de beginnende kweker het geluk heeft dat hij een paar koppeltjes glosters kan bemachtigen, die vrij goed aan de opgesomde eisen voldoen, dan is hij daarmee op de goede weg. Start hij daarentegen met minder goed gevormde vogels, die b.v. te fors zijn en te plomp overkomen, dan zal dat in de nateelt zelden het gewenste resultaat geven. Ook zal de vogel met een te smalle borst, te dunne hals of te smalle kop, zelden nateelt geven die aan het gestelde in onze standaard-eisen voldoet. Het kleine, gedrongen type met kort en smal staartje en zonder zichtbare dijbenen, geeft meer kans op sukses. Let ook vooral op het korte, kegelvormige snaveltje, is die snavel te fors van bouw dan doet dat afbreuk aan het geheel en zal dat dikwijls niet in de juiste onderlinge verhoudingen zijn met de rest van de vogel, waardoor dus geen mooi geheel gevormd wordt.

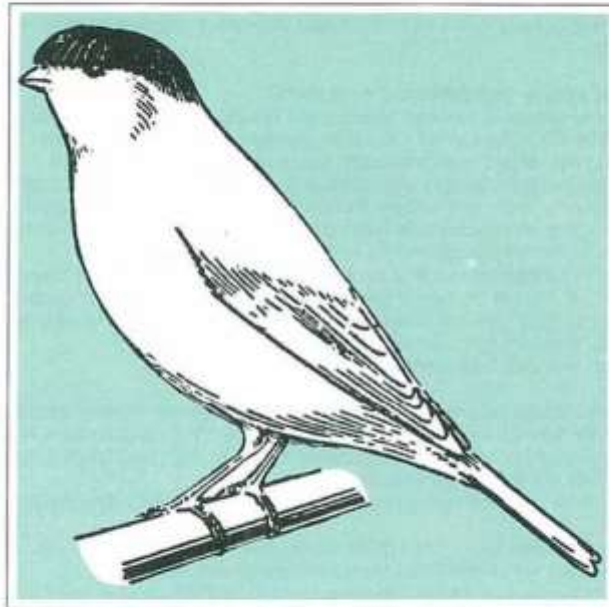
De raszuivere gloster is een fiere, rustige vogel.

Helaas treffen wij veel glosters aan, die v.w.b. bouw, model en afmeting, in het geheel niet voldoen aan de gestelde eisen.

Uiteraard worden er dan ook vraagtekens gezet bij raszuiverheid. Kweken met die vogels zal meestal wel lukken, maar **kwaliteit** kweken lukt daarmee niet.

Goed letten op de kuif van de kweekvogel, de hieraan gestelde eisen zijn al genoemd. Bedenk dan dat een beetje opstekende kopveertjes niet datgene is wat wij verstaan onder een volle, ronde en regelmatige kuif met een centraal gelegen kleine pit.

Heb je een vogel bemachtigd met een uitgesproken mooie kuif, dan moet je daarop erg zuinig zijn deze zijn n.l. sporadisch te vinden. Een vogel met kuif niet paren aan een kuif partner, maar aan een gladkop en ook de vogel met kuif, welke van de 2 partners dat dan ook mag zijn, niet paren aan een partner met een te smal kopje. Zoek zorgvuldig naar de **juiste** partner met goede kop en duidelijk aanwezige

goede kenmerken als hierboven omschreven. Vind je die niet en wordt er toch tot een onjuiste paring overgegaan, dan zal de nateelt kwalitatief afnemen en dat moeten wij juist niet hebben. Om raszuivere nateelt te bekomen moeten wij daartoe niet één maar twee raszuivere oudivogels in de broedkooi plaatsen. Natuurlijk zijn er binnen elk ras, dus ook bij de glosters, onderling variaties en verschillen te vinden. Zo zal de gloster man vrijwel altijd iets groter en iets forser zijn dan de pop maar dat is geen probleem, als de belangrijkste raskenmerken maar duidelijk aanwezig zijn. Wat met zekerheid gezegd mag worden is, dat inkweek van welk ander ras dan ook, door vermenging van raskenmerken en eigenschappen, afbreuk zal doen aan de vereiste kenmerken van de raszuivere gloster. Die raszuiverheid is erg belangrijk en wil zeggen, dat de vogel overeenkomt met het ideaalbeeld van onze standaard-eisen maar ook, dat er uit de betreffende vogels nieuwe generaties tevoorschijn komen, die duidelijk aanwijsbare raskenmerken bezitten. Tekorten bij één van de partners, zullen door de ander opgevangen moeten kunnen worden, kan dat niet dan moet er een betere partner gezocht

worden. Een voorbeeld. Een pop met een niet volle nek, paren wij aan een man met een uitgesproken dikke nek. Paren wij diezelfde pop aan een man met dezelfde terkerkomingen, dan zal de gehele nateelt vrijwel zeker een nog dunnere nek hebben en dus kwalitatief minder zijn dan de ouders. En zo dient men elk onderdeel van de beide partners steeds te bekijken. Dat is beslist niet makkelijk maar het is wel de sleutel om te komen tot kwalitatief goede vogels. Oplettendheid met betrekking tot het samenstellen van kweekparen waaronder ook een strenge selectie op gezondheid en conditie, zijn van groot belang.

Stel kwaliteit vóór kwantiteit, het lukraak kweken van grote aantallen glosters of iets wat daarop wel wat lijkt, is in deze tijd nu er echt wel kwalitatief goed materiaal voorhanden is, niet meer zinvol. Ook de beginnende kweker kan, mits goed gestart, en een beetje begeleiding, glosters van goede kwaliteit kweken.

Het zijn juist de betere exemplaren, ook al zijn deze vaak klein in aantal, die de liefhebber voldoening geven.

door A. van Eck.

use!

De!

Hoe lang zullen wij nog kunnen profiteren van de import van vogels?

Het zal u als vogelliefhebber niet zijn ontgaan dat steeds minder soorten vogels, vooral uit tropische landen, worden geïmporteerd.

Internationaal gaat men steeds meer beseffen dat de handel niet ongestraft vele honderdduizenden vogels uit hun omgeving kan blijven wegvangen. Immers de vraag wordt steeds groter en de wetten die de uitvoer vanuit de diverse landen verbieden o.q. bij ons de invoer beperken, worden steeds strakker nageleefd.

Wat staat ons als vogelliefhebber nu te doen?

In de eerste plaats is het van enorm groot belang, nu het nog kan, om al het mogelijke te doen om van de zeldzamer soorten nakweek te verkrijgen. Nagenoeg alle vogels zijn kweekbaar; uiteraard zijn er uitzonderingen.

Vogelliefhebbers met ruime volières maken nog al eens de fout om te veel vogels in de ruimte(n) onder te brengen. Het zal de vogels dan wel goed gaan omdat goede voeding en beschermde huisvesting de vogels in conditie houden, maar broedresultaten worden nauwelijks of niet bereikt.

Als u echter niet geïnteresseerd bent in de nakweek, is dit geen probleem.

Ik heb echter ervaren dat negen van de tien vogelliefhebbers (vogelhouders) trots zijn als ze met zelf gekweekte soorten op de tentoonstellingen kunnen uitblinken. Immers E.K. vogels gaan boven aangeschafte exemplaren.

Dit is voor ons allen begrijpelijk.

Het feit dat betere huisvesting, klimaatbeheersing, goede voedermengsels, het beschikbaar zijn van levend voer, de vogelliefhebbers ten dienste staan, betekent dat de toekomst ons steeds meer en betere mogelijkheden gaat bieden, want ook onze liefhebberij is zeer dynamisch.

Wij blijven niet "stilzitten", omdat we tevreden zijn met hetgeen tot nu toe is bereikt.

Er blijkt nog steeds veel in de schoot van de toekomst verborgen te zijn, immers steeds worden wij geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen.

Geduld, liefde voor uw vogels, studie en ervaring rechtvaardigen meer mogelijkheden.

Uiteraard zal het niet mogelijk zijn om onafhankelijk te zijn van de import, maar ik ben er van overtuigd als in de toekomst de invoerbepalingen nog strakker zullen worden gehanteerd - en dat is misschien wel goed want wij allen weten dat vele vogels na de vangst en tijdens het transport sterven- wij steeds meer zijn aangewezen op de eigen kweek.

Zou het misschien in de toekomst geen haalbare kaart zijn om op de tentoonstellingen alleen met E.K.-vogels uit te komen?

Ik ben er mij van bewust dat voor leden die niet in staat zijn te kweken, dit geen prettig vooruitzicht is. Anderzijds zeg ik: "Het moet toch voor iedereen haalbaar zijn om vogels te kweken?"

Zelfs op kantoren en in bedrijven slaagt men er in om vogels te kweken.

Hieronder volgen nog enige bruikbare tips, voor een geslaagde kweek:

- met meerdere paren in één ruimte (b.v. kanaries of parkieten) is niet gericht te kweken.
Breng daarom één koppel onder in één broedruimte;
- Houdt niet te veel vogels in één ruimte;
- Let er op dat alleen elkaar verdragende paren worden gehouden (raadpleeg lectuur!);
- Probeer door zo natuurlijk mogelijke omstandigheden na te bootsen, de moeilijk kweekbare soorten tot broeden te verleiden;
- Tracht, als deze vogels eenmaal broeden, de jonge vogels zo natuurgetrouw mogelijk voer te verschaffen;
- Lees zoveel mogelijk goede lectuur over uw te kweken vogels (bewaard de jaargangen "Onze Vogels");
- Specialiseert u zich zo ruim mogelijk via speciaalclubs en/of doe contacten op met andere vogelkwekers.
- Heb geduld en doe een nieuwe poging als het eens mislukt.

Veel succes!

Arie Roza.

Heeft u een tuin, houdt u van bloemen en planten en heeft u bovendien interesse voor de inlandse zaadetende vogels, dan raad ik u aan verder te lezen om het daarna ook eens te proberen met de wilde kaardebol.

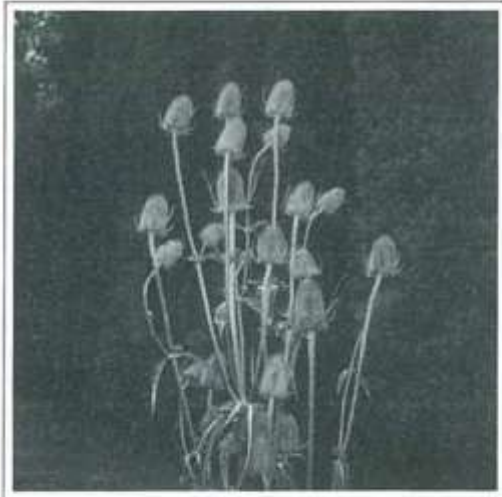
Kennis om speciale planten uit zaad op te kweken is hierbij niet nodig. U hoeft alleen maar de zaden uit te strooien, de soort grond maakt weinig uit. Wel moet u het nodige geduld hebben want het zijn tweejarige planten, hetgeen wil zeggen dat, nadat ze uitgezaaid zijn en als voorlopige lage planten over de grond zijn uitgegroeid, het daarop volgende jaar zullen uitschieten en opgroeien tot 2 meter en hoger. Na de bloei vormen zich de zaden en dan sterven ze weer af.

De wilde kaardebol, *Dipsacus fuulonum*, is een prachtige plant met grijsgroen blad. Samen met de sier- of wegdistel behoren ze tot de omvangrijkste tweejarige planten. In hun volle ontwikkeling trekken ze ieders aandacht. Slechts weinigen zullen hem gezien hebben, ze zijn immers vrij zeldzaam in onze inlandse flora. Bij ons in België komen ze alleen nog maar voor op enkele plaatsen in de Ardennen. De planten zijn rijkelijk van stekels voorzien en niet zonder handschoenen aan te pakken. Zowel aan de bladeren als aan de houten stam komen scherpe stekels in verschillende grootte voor. Zelfs de kaardebol zelf is een en al stekels. Het was deze bol die in de middeleeuwen door de wevers werd gebruikt om hun wol er mee te bewerken, kaarden genoemd en vandaar de naam kaardebol. De bladeren staan recht over elkaar en omsluiten de stam waardoor

wilde kaardebol

Tekst en foto's André Bruggeman

usel

ze een trechter vormen. De grote opstaande bladeren vormen als het ware een beker en daarin wordt het regenwater opgevangen. Bij geen enkele andere inlandse plant heb ik dat zo kunnen vaststellen, ik vind dat buitengewoon. Of deze plant hierdoor een waterreserve opslaat voor drogere dagen lijkt mij onwaarschijnlijk maar wel komt het ten goede aan tal van kleine zangvogels die hierin hun drinken weten te vinden. In die gebiedjes waar de kaardebol nog voorkomt, treft men ze aan langs wegen en op terreinen waar zeker niet gemaaid wordt, alsook langs verlaten gelegen waterloopjes. Bijna op iedere grondsoort schiet ze wortel. Is de grond hard en rotsachtig, zoals in de Ardennen, dan zal een grote hoeveelheid kleine worteltjes zich toch nog wel een weg weten te vinden en voor verankering zorgen. Is de bodem zacht, dan gaat een hoofdwortel tot diep in de grond waardoor de planten later de meest krachtige winden weten te weerstaan. Wel nodig ook want de grote hoeveelheid zaaddragende bollen vangen veel wind. Deze zaden worden vooral door vinkachtigen graag gegeten en met name door de putters. Het is een genoegen om te

zien als enkele putters zich op de bollen bevinden om te trachten het zaad op te nemen.

De bloemen van de kaardebol zijn lilakleurig en ze komen midden op de bol tot bloei, also een ring vormend om zich in de loop van de zonnige dagen over geheel de kaardebol uit te breiden. Ook wordt deze plant, althans de bloemen, door talrijke bijen bezocht. Een uiterst goede zaak want immers zij zorgen voor de bestuiving met als resultaat een rijkelijke zaadvorming.

Omdat de kaardebol bijna nooit door bloemisten of planteliefhebbers is geteeld en ze toch veelvuldig werden gebruikt in droogstukken, is hun aantal steeds minder geworden en inmiddels dan ook terecht genoemd in de lijst van beschermde planten.

Ik heb geluk gehad om iemand uit Cerfontaine te leren kennen welke de wilde kaardebol in zijn tuin had. Van hem heb ik een hoeveelheid zaad gekregen en ben ik er toe gekomen om ze ook te telen. Enerzijds voor de plant zelf, anderzijds ook als zaadleverancier voor mijn vogels. In de zomer van 1987 was het dan zo ver dat ik voor het eerst deze op een kleine distelplant lijkende kaardebol zag opgroeien. Met bewondering heb ik de ontwikkelingen gevolgd; geen dag ging voorbij of ik ben er naar gaan kijken. Uit ongeveer

een tiental planten heb ik nu een hoeveel zaad bekomen waarmee ik heel veel mensen kan bevoorraden. Een deel er van ga ik uitzaaïen op braakliggende terreinen zodat ze, naar ik mag hopen, ook weer terug in het wild komen. Overigens de andere reden is om wat extra zaad te bekomen voor mijn inlandse vogels.

Ik ben graag bereid om ook u aan wat zaden te helpen. Zendt mij een verzoekje met daarin een geadresseerde en met een postzegel van 75 cent gefrankeerde enveloppe. Ik heb ook nog wat zaden van de wegdistel, waarover ik al eerder in uw maandblad heb geschreven. Graag wel vermelden om welke zaden het u gaat. Mijn adres is Iepenstraat 58, B 2700 Sint Niklaas, België.

De

De kweek van de goudvink.

(*Pyrrhula pyrrhula*)

door Karel Lodewijks

Jaren ben ik reeds in het bezit van goudvinken en de laatste tien jaren heb ik vele jongen gekweekt.

Vaak worden de wildzangliefhebbers (kwekers) in een kwaad daglicht gesteld door allerlei negatieve berichten op de T.V. of in de krant.

Vaak zijn dan hokjes te zien, volgepropt met wildzangvogels waarvan er enkele dood op de grond liggen. Voor het gemak wordt dan naar iedereen gewezen die maar wildzangvogels in zijn volière heeft.

Dat is jammer want serieuze kwekers hebben veel moeite met deze vorm van vogelhandel, omdat zij weten dat het ook anders kan.

Met goede verzorging, waaronder goed voedsel en niet te vergeten een zeer goede hygiëne, kunnen deze vogels in een volière voor vogelbegrippen zeer oud worden. Een leeftijd van ± 12 jaar is dan ook geen uitzondering en dan te bedenken dat vinkensoorten in de natuur hooguit een leeftijd is beschoren van ± 3 jaar. U begrijpt dat wij met kennis van zaken vele jongen kunnen kweken met onze volièrewildzang, die ik verder cultuurvogels zou willen noemen.

Mijn indruk is, dat als de cultuurvogels in het bezit komen van de liefhebber en deze doodgaan, dit vaak niet te wijten is aan het zogenaamd niet op zaad zijn, maar eerder aan een darmstoornis waar de vogels over het algemeen zeer gevoelig voor zijn.

Er wordt ook veel geschreven over het formaat van de volière. Mijn ervaring is dat dit bij de goudvink niet zoveel uitmaakt, daar ik ze in broedkooien van 1 meter bij 0,60 x 0,60 cm niet zo gemakkelijk gekweekt heb als in volières met of zonder nachtverblijf. De volières zijn wel voorzien van een dak om coccidiose zoveel mogelijk uit te sluiten.

Over coccidiose wil ik het volgende kwijt: Dit is een langetermijnbedreiging voor onze vogels. Het is namelijk zo dat iedere wildzangvogel oöcysten bij zich

draagt (dit zijn eitjes van coccidiose). Deze oöcysten verlaten met de ontlasting het vogellichaam en als ze op een goede voedingsbodem komen rijpen ze in 2 dagen. Worden ze daarna weer door de vogel opgenomen dan is het kwaad geschied en is de kans groot dat de vogels na enkele weken of zelfs maanden sterven. Een voedingsbodem voor oöcysten is een smerige vochtige bodem. Persoonlijk geef ik er de voorkeur aan om eerst een laag kranten met daaroverheen een laag zand op de bodem te leggen. Het vocht van de ontlasting trekt dan snel in het papier en de oöcysten kunnen niet meer rijpen. Verder wordt de kooi 2 x in de week schoongemaakt. Als preventie tegen coccidiose krijgen mijn vogels een Esb3 30% kuur en wel 2 weken in het voor- en najaar.

Mocht er ondanks deze goede zorgen een vogel toch wat dik gaan zitten, geef dan een druppel K3 Na sulvadimidine 16% in de bek. Na een dag herhalen. Daar ik ook een groot liefhebber ben van vogels in de vrije natuur heb ik ook veel opgestoker over het leven en gedrag van de goudvink. Om bij de winter te beginnen: de vogels krijgen een goede zaadmengeling aangevuld met enkele zonnepitten en zeer weinig

gekiemd zaad, 2 x in de week zelfgemaakt eivoer en een stukje appel, witlof, winterwortel en indien mogelijk wat vogelmuur.

Naarmate het voorjaar nadert krijgen de vogels een brandnetelthoekuur.

Het eivoer wordt aangevuld met dierlijke eiwitten in de vorm van fruitvliegjes en diepvries mierenpoppen.

Verder worden veel takken gegeven met bladknoppen o.a. takken van fruitbomen, hazelaars, prunes enz.

Het klein hoelblad laat in deze tijd zijn bloemen zien wat dan ook ruimschoots gegeven wordt, gevolgd door veelkruisbloemige zoals b.v. herderstasje, raketten, grijskruid enz. Vele composieten o.a. paardebloemen, muizenoren enz. Op sommige planten zitten later in het voorjaar vele groene bladluizen, dit is zeer wenselijk.

De vogels krijgen in deze periode een keur aan nestmateriaal tot hun beschikking in de vorm van worteltjes van bomen en struiken, fijne twijgen van de berk, harde wortels van grassen, hennepstouw, dierenharen, veertjes erpluis. Ruim van tevoren heb ik op verschillende plaatsen nestkorfjes opgehangen. Vaak wordt er ook vrij in een boom of struik genesteld. Spoedig gaat de man met nestmateriaal in de bek imponeren, maar de pop is degene die de bouw van het nest voor haar rekening neemt, waarbij eerst grof materiaal en daarna fijn nestmateriaal wordt gebruikt. Veel kwekers voeren hun vogels meelwormen in de hoop dat de ouders dit hun komende jongen ook gaan geven. Mijn ervaring is dat de man veel te paarlustig wordt en vaak nesten afbreekt en eieren en eventuele jongen eruit werpt. Dus voor mij geen meelwormen.

Als er eieren gelegd zijn, dan worden deze 13 dagen bebroed, waarna de jongen uitkomen. Enkele dagen daarvoor wordt aan de ouders spinnen gevoerd. Deze zijn nodig om ze te stimuleren hun jongen te voeren.

Wanneer de jongen ± 5 tot 6 dagen oud

Overdoseringen levensgevaarlijk.

C. Voorheijen

zijn wordt er geringd met 2,9 mm ringen die voorzien zijn van een ventielslangetje. Als de jongen 10 dagen oud zijn krijgen ze minder spinnen en fruitvliegjes, wel veel onkruidzaden in verschillende ontwikkelingsstadia.

Na ± 16 dagen vliegen de jongen uit en beginnen de ouders aan de 2e ronde, vaak in hetzelfde nest. Houdt in deze periode de bodem van de kooi goed schoon. De jongen pikken namelijk aan alles wat ze als eetbaar beschouwen. Zo gauw de jongen zelfstandig zijn worden ze in een aparte vlucht geplaatst en krijgen tot na de jeugdruil nog iedere dag een bakje eivoer en veel onkruidplanten.

Door reeds aan 10-tal jaren met succes goudvinken te hebben gekweekt hebben we besloten om een videofilm te maken over de kweek, waar, dieper als in dit artikel, over de verschillende aspecten van de kweek wordt ingegaan. We hebben er 1,5 jaar aan gewerkt en het is een unieke film van 1,5 uur geworden.

Wij hopen dat, na het lezen van dit artikel en het zien van onze film, toch wat positiever naar deze boeiende hobby gekeken wordt. Inlichtingen worden u gaarne verstrekt; telf. nr. 073-413584.

Noot redactie:

Zij nog eens nadrukkelijk gesteld dat de Goudvink tot op heden nog steeds niet in onze volièrés mag worden gehouden. Onze hoop blijft gevestigd op de nieuwe Flora- en Faunawet en de daaruit voortvloeiende besluiten. Echter, tot op heden blijft daar nog weinig schot in te zitten. Het wordt nu zachtjes-aan wel tijd dat we daarover eens wat meer zekerheid krijgen. Wij hebben het vorenstaande artikel toch opgenomen omdat de praktische gegevens zeer wel toepasbaar zijn voor de kwekers die zich met de wel toegestane Europese kooivogels bezig houden.

De heer Van der Sluis laat ons in zijn artikel over de Geelbuikcini's, op pagina 30 en 31, januari 1989, nog eens overduidelijk zien dat overdaad schaadt! Bij meer dan 50% van de vogelliefhebbers zal eenzelfde situatie tijdens de kweekperiode zich waarschijnlijk voordoen, dat is toch triest!

Laat ik het maar eens heel duidelijk stellen, alle serinussoorten zijn vrij gemakkelijk te kweken. Daar is niets anders voor nodig dan een goede mengeling kanariezaden met een geringe aanvulling van een rijk gevarieerd snoepzaad. Als er bovendien Cédé Mix en eivoer in de juiste en aangegeven hoeveelheden worden verstrekt en ook daadwerkelijk door de vogels worden opgenomen zodat deze 50% van de hoeveelheid zaden uitmaken, is er voor een succesvolle kweek niets méér nodig. Absoluut geen groenvoer toevoegen aan het zachtvoer. Groenvoer is weliswaar rijk aan natuurlijke vitaminen, mineralen en sporenelementen, maar zodra deze samenkomen in het opname- en verteringscircuit van de vogels zijn er met de chemische verbindingen uit het eivoer giftige reacties mogelijk. Nooit doen dus, en ook nooit een hard gekookt ei toevoegen aan verpakt eivoer. Verder ook geen ESB3 kuren toepassen, geen multivitaminen, geen gistocal, geen druivensuiker etc. etc. verstrekken en hooguit 3 gezonde meelwormen per dag.

Meelwormen, zolang de jongen in het nest blijven en bij voorkeur s'middags geven nooit 's avonds.

Als men meelwormen geeft dan geen buffalowormen, muggelarven, zoetwaterkreeftjes of mierenpoppen.

De meeste maken de zaak vaak veel te ingewikkeld. Heer van der Sluis, als uw mannen reeds in maart beginnen te zingen, dan is dat het bewijs dat u ze tijdens de winter goed heeft verzorgd. Uw vogels zijn dan in een uitstekende conditie en die conditie kunt u met ESB 3 en multivitaminen alleen maar nadelig beïnvloeden. Alle continu-kuren zoals u en met u vele andere liefhebbers aan de vogels voorschotelen zijn op zijn zachtst gezegd overbodig. Zij tasten de

natuurlijke resistentie (weerstand) tegen infecties en virussen aan.

De natuurlijke aanmaak van enzymen en de nodige vitaminen in de digestie-tractus, zijnde de organen waar het voedsel mee wordt opgegeten, bevaard, verteerd, opgenomen in het lichaam en weer uitgescheiden als ontlasting, wordt door de multivitaminen-kuur verstoord en in de jonge vogels soms totaal vernield.

Onjuiste plaatselijke ruiptatronen en blindheid in meerdere of mindere mate, zijn een aanwijsbaar gevolg van een dergelijke overdosering. De door de heer van der Sluis genoemde oogontsteking behoort daar misschien ook wel toe. De overdraven achtervolgingsdrift van de mannen, het zich moeilijk kunnen ontdoen van ontlasting door broedende poppen en vooral ook het uit het nest gooien van jonge vogels (overdrift) is het gevolg van een eiwitbalans ver voorbij de 30% van de opgenomen zacht/levend voer combinatie. Hoe zou u zich voelen na het dagen achtereenvolgens consumeren van 20 eieren per dag, als u dat al zou lukken? Jonge vogels die door hun ouders voedsel krijgen toegestopt met zo'n hoog eiwitgehalte gaan ten gronde aan eiwitvergiftiging.

U heeft het goed gezien dat de jonge vogels niet sperden. Dat is een gevolg van een belabberde algehele conditie en het ontbreken van enig hongergevoel omdat alle reserveruimten door de overdaad al zijn gevuld, beter gezegd zijn verziekt.

Ter afsluiting zou ik iedereen willen vragen om het kweken van vogels niet nodeloos ingewikkeld te maken. Geef aan ze de beste zaadmengeling die er is en voer gerantsoeneerd (= alles opeten). Vergeet geen snoepzaad maar verstrek het met mate. Gebruikt verpakt eivoer zoals dat op de verpakking is voorgeschreven. Alle toevoegingen verstoren de balans en veroorzaken voor de vogels giftige reacties. Laat alle bar- en bakerpraat voor wat het is. Wees verstandig en nogmaals, maak het niet onnodig moeilijk. Succes!

Een staaltje grasparkieten.

In de standaard staat over **lichtgroen** geschreven:

Masker:
Geel.

Wangvlekken:
Violet.

Keelstippen:
Zwart

Algemene lichaamskleur:
Fug, stuit, borst, flanken, buik en lendenstreek helder grasgroen van een in alle opzichten uniforme en gelijke tint.

Tekening:
Op wangen, achterhoofd, nek en vleugels, zwart en scherp omlind op een gele ondergrond.

Staart:
Lange staartpennen blauw-zwart.

Keurtechnische aanwijzingen:
De groene kleur wordt gevormd door de combinatie structureel blauw met het gele carotenoïde, dat zich in de schors bevindt.

De eis is helder grasgroen, de kleur moet glanzen.

Wel dient u er rekening mee te houden, dat hetgeen wij zien als een uniforme kleur, op de keper beschouwt niet altijd eenkleurig is. Zo is b.v. de stuitkleur van de grasparkiet, ook vanwege de structuur van de bevedering, (zwarte haakjes) altijd een nuance donkerder dan de borst en buikbevedering. Ook de aars bevedering zal altijd lichter van kleur zijn. Dit hoeft u echter niet te beletten de vogel te beoordelen op een uniforme kleur.

Fouten zijn:

a. Een te gelige kleur, wat duidt op een reductie van het melanine uit de baardtoppen.

b. Een te blauwe kleur, wat duidt op een carotenoïde-reductie uit de cortex en de haakjes.

c. Een te fletse kleur, de punten van de baarden zijn kleurloos (reductie melanine en carotenoïde).

d. Een reductie van carotenoïde kristallen in de gehele baard.

Voor een ideale kleur is vereist dat de baarden tot in de toppen zowel een goed melanine als een goed carotenoïde bezit tonen. Bij zgn. buffvogels zijn meestal de baarden kleurloos.

De kleurovergang van licht- naar donkergroen is bij sommige exemplaren nauwelijks waar te nemen, wat wijst op een variabele werking van de donkerfactor die de diepte van de bewolkte zone bepaalt. Bij dergelijke donkergroenen is de werking van de donkerfactor te zwak en kan nooit hoog in kleurpunten gewaardeerd worden. Een goed onderscheid tussen licht en donkergroen is vereist.

De beoordeling van het masker en de keelstippen.

Het masker is het visitekaartje van de grasparkiet. Een mooi regelmatig, diep masker is een van de eerste dingen die een niet deskundig bezoeker op een tentoonstelling trekt, onwillekeurig worden ook vele kwekers en keurmeesters door de kwaliteit van het masker beïnvloed, zodanig zelfs dat ze de minder goede hoedanigheden van de vogel over het hoofd zien. Een eerste vereiste voor een goed masker is de goede plaatsing en verdeling van de keelstippen.

Tussen de keelstippen onderling moet een duidelijk waarneembare tussenruimte aanwezig zijn ter grootte van minimaal een 1/2 stip. De tussenruimte tussen de middele stippen mag iets groter zijn. De buitenste stippen zijn gedeeltelijk verborgen onder de wangvlek. De kleur van de stippen moet

gelijk zijn aan de kleur van de ondulatie tekening, zoals in de betreffende kleurstandaard omschreven.

Een tweede eis is dat de scheiding masker-borst scherp moet zijn. Een diep masker wordt geprefereerd, m.a.w. de kleurscheiding moet niet te hoog liggen. De gele kleur van het masker mag niet doorlopen in de groene borstkleur. De keelstippen mogen niet op de scheidingslijn liggen maar iets in het masker. De keelstippen mogen geconditioneerd worden, maar echter niet in die mate dat het bij de keuring waarneembaar is. De keelstippen moeten verhoudingsgewijs bij het masker passen.

Fouten zijn:

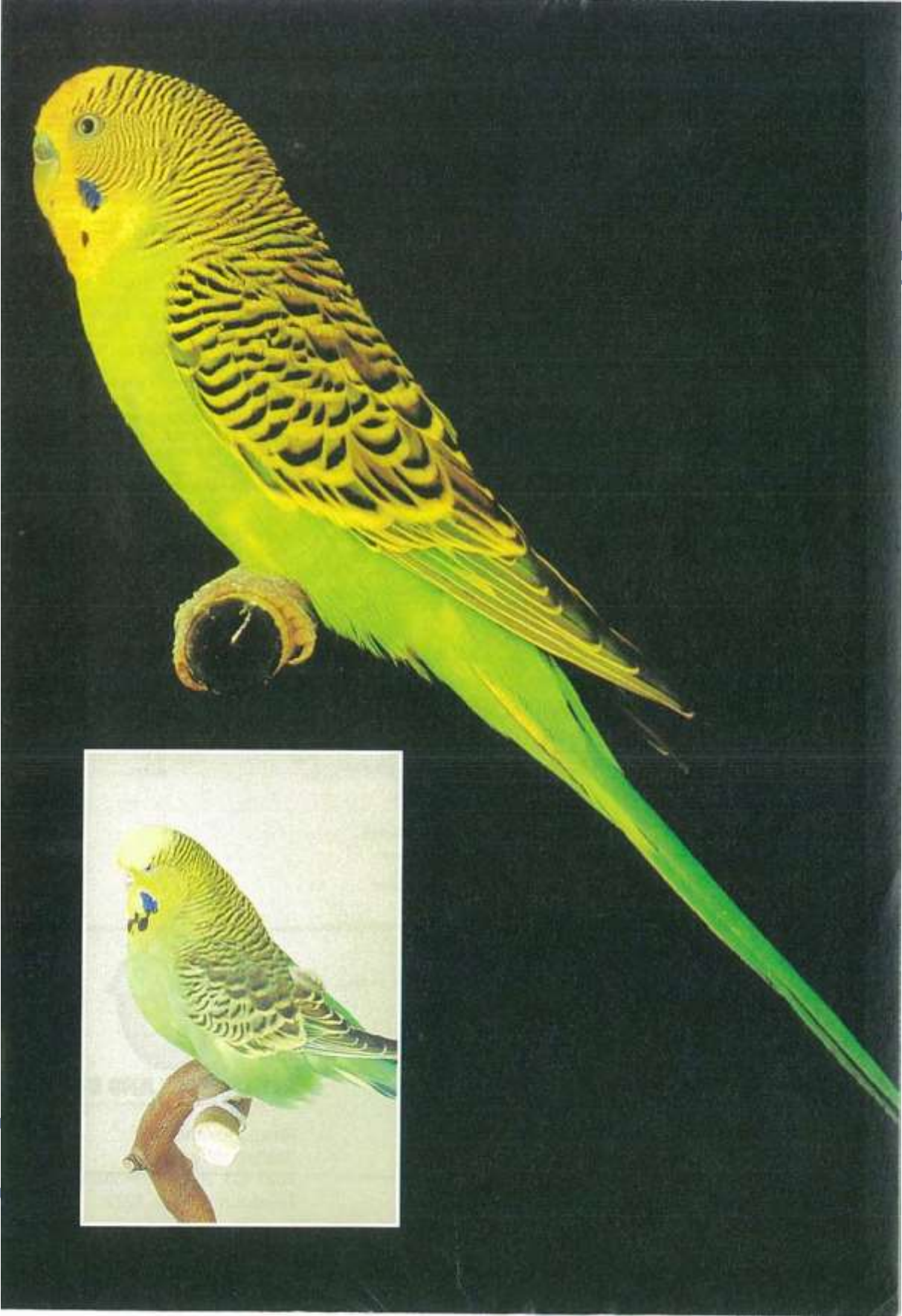
Keelstippen niet rond, teveel aan keelstippen, getekend masker onder zowel als naast de snavel op het voorhoofd.

De beoordeling van de vleugeltekening.

Fouten zijn:

Een groffe ondulatietekening, deze moet scherp en regelmatig zijn, de baardtoppen van de ondulatieveertjes van het vleugeldek zijn geel in de groene serie, daaronder komt een zwarte band. Loopt het zwart van die band te ver door dan krijgen we een onregelmatige tekening. Het zwart moet ongereduceerd zijn, dus diep zwart. Een tweede fout zien we dikwijls in de buurt van de schouderbocht (ook achterkop en nek) waar de baardtoppen de blauwstructuur tonen, inplaats van de gele ondergrond, dus gele baardtoppen zien we groen, het zgn. opaline-effect. Ideaal is een scherp getekende regelmatig diepzwarte ondulatietekening op een zuiver gele ondergrond.

Een heel verhaal deze standaard met zijn keurtechnische aanwijzingen. En dan te bedenken dat we het alleen nog maar over de wildkleur hebben. Aan

De/

ose/

deze grasgroene kleur heeft de vogel zijn Nederlandse soortnaam te danken. Niet iedereen weet dat, sommige mensen denken dat alleen groene vogels grasparkieten worden genoemd. Wanneer we naar de afbeeldingen kijken zien we het resultaat van vele generaties postuurfokkerij. T.a.v. kleur en tekeningen is er vrijwel geen verandering. Formaat en bouw van de vogel hebben echter grote wijzigingen ondergaan. De wildvorm vogel is klein en smal, de kop toont weinig rondingen, de snavel ligt helemaal vóór de kop, de keelstippen zijn miniem. Wanneer we die aspecten vergelijken met de hedendaagse vogel die is afgebeeld opent zich een wereld van verschil. Niet dat de afgebeelde vogel ideaal is, zeker niet, het lichaam en ook het stuk tussen poten en staart is veel te zwaar. Dit laatste wordt door keurmeesters nog wel eens afgedaan met de aantekening:

gen: "zwaar in de broek" (Zo, nu weet u tenminste ook dat er niets onzedelijks achter deze uitdrukking steekt). De totaal indruk is in ieder geval een veel robuustere vogel dan zijn verre voorvader is geweest. Let met name eens op de snavelinplant, wanneer we een rechte lijn zouden trekken van de voorkant van het voorhoofd naar beneden in de richting van de piek waar het masker ophoudt en overgaat in de borstkleur zien we dat de snavel **binnen** die lijn valt, die is dus niet te groot en goed naar binnen geplaatst. Jammer dat de houding van deze vogel op de afbeelding niet ideaal is, hij zou wat vertikaler moeten zitten.

Voor wat betreft de kleur, het masker en de tekening toont de vogel nogal wat fouten waar in de keurtechnische aanwijzingen op wordt gewezen.

- lichaamskleur is wat geel gevlekt.

- groen in de tekening.
- bijstippen.

Dit laatste zou voor het geval de vogel naar een show moest worden ingezonden met een pincet goed bij te werken zijn. De hoofdstippen, die dan moeten blijven zitten, zijn goed van formaat en aardig rond. Wanneer de conditie van de vogel beter was zou het met de gevlektheid van de lichaamskleur ook wel meevallen. Het groen in de rug- en vleugeltekening echter blijft de vogel houden, alsook de wat vage tekening in de nek. Ondanks deze kleine min puntjes toch een knappe vogel.

Foto: Gerard Horst.
Tekst: Arie Versluis.

ROTOL
AMINOROTOL
Rood: voldoende voor: 75-200 papegaaien, parkieten.

ROTOL
AMINOROTOL
Blauw: voldoende voor: 60-70 duiven.

ROTOL
OVOROTOL
Rood: voldoende voor: 75-200 papegaaien, parkieten.

ROTOL
OVOROTOL
Blauw: voldoende voor: 60-70 duiven.

AMINOROTOL

Het aminozuurpreparaat met:

- alle essentiële aminozuren
- alle noodzakelijke vitamines, mineralen en sporenelementen
- druivesuiker en andere suikers
- stuifmeel

In de voor vogels juiste samenstelling. Dagelijkse toediening leidt niet tot overdoseringen. In verpakkingen van 50 en 200 gram.

OVOROTOL

Het wormmiddel met driedovoudige werking:

- spoelwormen
- haarwormen
- lintwormen

Zelfs bij overdosis onschadelijk. In verpakkingen van 20 cc.

ROTOL HOLLAND BV
Farmaceutische handels- en produktiemaatschappij

Rotol Holland bv
Stationsstraat 11
7021 CJ Zelhem Holland
Telefoon (08342) 1272

Uitsluitend leverbaar via de vakhandel

ZANGKANARIES EN DE WEDSTRIJD

Na een seizoen van wedstrijdkeuringen, gaan de gedachten weer eens uit naar het verloop hiervan, zoals de kwaliteit van de vogels, of er een duidelijke verbetering is te constateren, en de zanglust van de vogels.

Om op het eerste terug te komen: De kwaliteit zang.

Over het algemeen verbetert dit, hoewel dit lang niet altijd in de uitslagen tot uitdrukking komt. Dit wordt veroorzaakt door fouten in de begeleiding van de vogels. Eén van de fouten is; het te vroeg uitzetten van de vogels. Deze brengen dan nog volledige studiezang, erg onsamenvattend, waarbij de toeren nog niet op een rijtje staan en met andere toeren en toonstukken verbonden worden. Deze vogels blijven dan ook in dezelfde zangstructuur hangen en komen ook zo bij de keurmeesters op de keuringstafel. Je hoort dan wel dat de diepte en zangstructuur redelijk goed zijn, maar dat het gemis aan een goed ritme en uitspraak van de toeren, deze bij de beoordeling niet aan de punten komen.

Een tweede fout is verkeerde voorzang, bijvoorbeeld de geprezen cassetteband, waarbij aan de vogel een totaal vreemde zangstructuur wordt opgedrongen, die hij in feite niet kan brengen. Dit kan ook gebeuren met inkruisen van vogels van een andere zangstructuur. De nakomelingen brengen dan een onsamenvattend lied. Het gevolg is dat een kweker weer jaren bezig is de zaak een beetje op een rij te krijgen. Veelal worden dan weer andere vogels aangekocht, die dan weer ingekruist worden, waarmee dan de zaak nog beroerder wordt en de vererving meer op een pot toverballen

gaat lijken. Hoe langer je zuigt, hoe meer kleuren (zangstructuren) er tevoorschijn komen. Keulen en Aken zijn ook niet in één dag gebouwd. Dit is ook het geval met de opbouw van een zangstam. Met een goed gehoor en een goede selectie, zowel op zang, grootte, gedrag en de zoveel factoren die een rol meespelen in de vererving, kunnen wij naar de top groeien. Daar kan geen cassetteband verbetering in aanbrengen. Voor mij is het bewezen dat deze manier van vogels africhten geen positieve resultaten heeft opgeleverd ten aanzien van verbetering van bepaalde toeren en/of toeren die ontbreken. Hoogstens wordt de zang gestimuleerd.

Ten aanzien van de opgekooide vogels worden in het verloop van het wedstrijdgebeuren ook onbewust fouten gemaakt. De vogels staan veelal te lang in het donker in de zangkast, waardoor de vogels dermate verzwakken, zodat zij weinig of geen zanglust vertonen of totaal geen kracht meer op hun toeren bezitten. Er bestaat altijd een bepaalde angst dat de vogels, als zij te licht staan in hun zang gaan verruven. Ook geven we een goed gemengd zaadmengsel en eivoer. Men moet ervan uitgaan dat zangkanaries prestaties moeten leveren. Daardient zorg aan besteed te worden. Hier geldt, alles waar te voor staat is fout. Om de gulden middenweg te vinden, bent u, kweker,

hier verantwoordelijk voor. Dit maakt de sport zo boeiend.

Een ander verschijnsel wat zich voordoet en welke mogelijk een grote oorzaak kan zijn aan het ontbreken van zanglust, is ons materiaal waarmee wij de vogels naar de wedstrijd brengen; onze zangkoffers.

Door toeval, omdat er een groot aantal van deze kisten opgestapeld stonden, kwamen wij tot de ontdekking dat er nogal, op zijn zachtst uitgedrukt, een penetrante geur werd verspreid, die ons meer overkwam als de geur van een kippenmesterij. Bij nader onderzoek klopte dit ook wel. Koffers die mogelijk als zangkast dienst doen en duidelijk niet schoongemaakt waren. De vorming van biogas is dan ook het gevolg. Als je dan bedenkt dat die vogels daar een aantal uren in verblijven, kunt u de gevolgen wel raden. Kleine oorzaken, grote gevolgen! Veelal worden deze kisten in schuren opgeslagen, waar het meest wat vochtig is, kisten afgesloten en geen ventilatie. Als de vogels naar de wedstrijd moeten, worden de kisten gepakt en na de wedstrijd gaan ze weer naar de schuur, tot het volgende wedstrijdgebeuren.

Zorg dus voor goed gereinigde en droge vervoerskisten zonder de omschreven geurtjes.

Het komt uw vogels en het wedstrijdgebeuren ten goede.

Een zangkeurmeester.

*..... We mopperen wel eens, maar toch zou ik als vogelliefhebber geen betere organisatie weten dan de NBvV.
Blij dat ik er bij ben*

Bergvinken

Tekst: H.A. Maurer
Foto's: C. Scholtz en A. de Bruijn

Er zijn in de wetenschappelijke literatuur en onder de geslachtsnaam **Phrygilus**, tien soorten bergvinken beschreven. Ze zijn ingedeeld in de familie **Emberizidae**, de gorsachtigen.

1) Man Patagonische bergvink

2) Pop Patagonische bergvink
164

3) Man en pop Chileense bergvink

groot. Later wordt zij daarbij wel door de man geholpen.

De pop van deze Patagoniër is over het algemeen een fractie kleiner van formaat, de olijfgroene delen zijn donkerder van tint en het grijs wat lichter. De jongen gelijken sterk op volwassen popjes maar zijn meer bestreept.

Naast de Patagonische bergvink bestaat er ook een **Grijskop bergvink**, *Phrygilus gayi gayi*, welke met de ondersoorten *P.g.minor* en *P.g.caniceps*, voorkomt in Chili en Argentinië.

Ze lijken heel sterk op de Patagonische maar zijn over het algemeen waar het de grijze veerveelden betreft lichter van kleur.

De derde foto toont u de **Chileense bergvink**, *Phrygilus fructicetti fructicetti*, welke met de ondersoort *P.f.peruvianus*, domicilie heeft in Chili, Bolivia, Argentinië en Peru. Ze zijn ongeveer 17 tot 18 cm groot.

Er is, zoals u ziet, een duidelijk verschil in verschijningsvorm tussen man en pop. De laatste is duidelijk bruiner van tint en grover bestreept.

Qua kleurstellingen is het een wat saai gekleurde vogel, vandaar ook de Engelse naam Mourning sierra-finch hetgeen zo veel wil zeggen als rouwende bergvink. Ook in de Franse benaming, Bruant des sierras triste, wordt de nadruk gelegd op de 'trieste' kleuren. Voor wat de naam betreft, gaat onze voorkeur uit naar Chileense bergvink. Overigens rouwend en triest zijn deze vogels beslist niet. De kleuren komen zeker niet overeen met hun levenswijze. Ze zijn zeer levendig en vrolijk van aard. Hun lied, dat veelvuldig ten gehore wordt gebracht, klinkt melodieus en eindigt steevast op een lange stijgende noot.

Ze houden zich bij voorkeur op in de met dichte doornachtige struiken begroeide hoogvlakten de bergachtige gebieden waaraan hun thuislanden zo rijk zijn, tot op hoogten van zo'n 3500

meter. Tijdens de broedtijd leven ze paarsgewijs of in klein familieverband; buiten die periode trekken ze gezamenlijk in kleine groepjes op.

Hun voedsel bestaat uit allerlei zaden en gedurende de broedperiode ook uit talrijke insecten in allerlei stadia. In de tijd dat ze er zijn, pikken ze ook wat bessen mee.

Het broedgedrag vangt aan met het baltsvertoon. Tijdens de balts stijgt het mannetje vrij hoog in de lucht om vervolgens luid zingend naar beneden te zweven; min of meer Leeuwenkachtig. Van grashalmen, twijgjes, worteltjes etc., wordt in een dichte struik of ook wel hoge graspol, door alleen het popje een slordig komvormig nest gebouwd, van binnen bekleed met plantenpluis en dons. Een legsel bestaat uit 2 tot 3 eieren die blauwgroen van kleur zijn, bezet met bruinachtige vlekjes. Ook het broeden doet alleen het vrouwtje en de broedduur bedraagt 14 dagen.

De jongen worden met heel veel levend voedsel grootgebracht. Ook de man steekt daarbij een snaveltje toe. Op een leeftijd van ongeveer 3 weken vliegen ze uit en worden dan nog enige tijd door voornamelijk de man gevoerd. Het popje gaat dan meestal over tot een volgend legsel. Per jaar worden 2 tot 3 legsels grootgebracht. Er zijn met deze soort al verschillende kweekresultaten behaald. In 1985 zagen we ze voor het eerst als eigen kweek op de bondskampioenschappen in Breda. De invoer is vrij onregelmatig en vandaar dat je ze zo maar af en toe tegenkomt. Moeilijk om te houden zijn ze niet en bovendien kunnen ze ons klimaat redelijk tot goed verdragen. Wel voelen ze zich het beste thuis in een beplante volière waaraan dan ook een goed beschut nachtverblijf moet zijn verbonden.

Hun voeding dient te bestaan uit een goede mengeling volièrezaden zo mogelijk aangevuld met onkruid- en graszaden. Daarnaast universeel- en eivoer en uiteraard ook wat levend

voedsel. Dit laatste dient tijdens de broedtijd wel te worden uitgebreid. Naast meelwormen, buffalowormpjes, etc., dienen we ook te denken aan kleine krekels, sprinkhanen etc.. Een gevarieerd menu is zeer aan te bevelen; uitstekend voor de conditie van de vogels en daar gaat het tenslotte om want alleen vogels in een uitstekende conditie zullen tot voortplanting komen, ook in de volière!

Tenslotte de **Grijze bergvink**, *Phrygilus alaudinus alaudinus*, welke met de ondersoorten *bipartitus*, *humboldtii*, *excelsus* en *venturii*, voorkomt in Ecuador, Peru, Bolivia, Chili en Argentinië.

Ze zijn ongeveer 13 cm groot, kleiner dus dan de voorgaande soorten, en ze houden zich op in de velden en vochtige weiden tot op hoogten van 2000 meter, alscok in open lager gelegen gebieden, graslanden en steppen. De meeste tijd brengen ze door op de grond, op zoek naar zaden en kleine insecten.

De Nederlandse naam laat er geen misverstand over bestaan, het zijn overwegend blauwgrize vogels, althans de mannetjes, met vanaf de borst witachtige onderdelen. Opvallend is de gele snavel en de geelachtige poten. De popjes zijn op het bovendeck meer bruinrijns van kleur en op de onderzijde vaal wit. Op de kop een dun streppatroon. Op verdere bovenzijde en op de borst een zwaardere bestreeping. Snavel en poten zijn wat donkerder, meer bruinachtig. Op de onderstaart bevindt zich, zowel bij de man als bij de pop, een witte band, vandaar de Engelse naam Banc tailed Sierra finch, die pas goed opvalt als de vogels op de wieken gaan. Tussen de rassen bestaan er verschillen in kleurnuances.

Het komvormig nest wordt gemaakt van grasstengels en van binnen bekleed met zachte plantaardige materialen, plantedons en/of dierenhaar. Gewoonlijk wordt dat nest op of laag bij de

Bergvinken

grond in een dichte graspol of lage struik gesitueerd. Een legsel bestaat gemiddeld uit 3 tot 4 eieren die een vaalwitte tot cremeachtige schaal hebben welke rijkelijk bezet is met zwartbruine tot paarsachtige spatien en vlekjes. Alleen de pop broedt en de broedduur bedraagt ongeveer 13 dagen, als de jonge vogels bijna 2 weken oud zijn, verlaten ze het nest in een bruinachtig gestreept jeugdkleed. Ze worden dan nog enige tijd door de oudervogels gevoerd. Bestaat hun voedsel aanvankelijk uit alleen insecten, later wordt er geleidelijk overgeschakeld op zaden.

Van **Ben Spierings** uit **Beek en Donk**, ontvingen wij een verslag over de kweek met Grize bergvinken. Hij schrijft het volgende:

In augustus 1987 kwam ik in het bezit van een koppeltje Grize bergvinken die er op dat moment heel goed uitzagen. Na enkele weken begon het popje wat dik te zitten en bleef weer moeilijk in conditie te krijgen. Ik wist dat de hancelaar nog een koppeltje had zitten en dat heb ik toen maar meteen aangekocht. Achteraf is dat goed geweest, want enkele maanden nadien is het eerste popje toch doodgegaan. Eind maart 1988 heb ik dat tweede koppel in een buitenvolière gehuisvest, samen met een paartje Mexicaanse leeuwerikken. De betreffende volièrre is 2.25 m lang, 2.00 m breed en 2.25 meter hoog en is rijkelijk beplant met den, heide en buntgras. Voorts zijn er wat berkentakken in aangebracht en op de grond een laag dennenaalden. Kort daarna zag ik dat de man regelmatig met nestmateriaal aan het slepen was, dat hij op wel drie plaatsen in de volièrre bijeenbracht. Begin mei begon de man steeds meer achter de pop aan te jagen en begon hij serieuzer aan nestbouw te doen. Aanvankelijk in een bos heide, later in een kanariënestkastje. Voordurend vloog hij met nestmateriaal, grasstengels en kokosvezel in de snavel, het nestkastje in en uit kennelijk om de pop aan te spo-

ren dat ook te doen. Daar bleef het voorlopig even bij. Eind juni zag ik dat het popje niet goed zat, het kwam mij voor dat ze legnoed had en even later, toen ik ze uit wilde vangen om warm te zetten, vond ik een stuk gegaan eitje op de grond. Het popje was inmiddels weer in goede conditie, gelukkig!

Enkele dagen later nam ik baitsvertoon waar. Het popje zat op de grond met het kopje achterover. De man liep heel snel rondjes om haar heen en stootte daarbij krijsende geluiden uit. De daarop volgende dagen werd ze weer fel door de man achtervolgd. Op 26 juni ontdekte ik in het kanariënestkastje gemaakte nest, wat inmiddels aan de binnenkant was bekleed met fijne grassen en paardehaer, het eerste eitje. Het was groot 22 x 16 mm, vaalwit van schaal kleur met daarop talloze zwartbruine en paarsachtige vlekken. Op 27 juni het tweede ei en de man laat veelvuldig van zich horen. Vanaf die dag keert de pop regelmatig terug naar het nest. In totaal werden er 3 eitjes gelegd waarvan er, naar later bleek, 2 bevrucht waren. Op 9 juli, s' avonds, hoorde ik de pop fel roepen en het was niet of ze iets zocht. De andere morgen zag ik in het nestje 2 jongen met op hun lichtkleurige huid wat witachtige dons. Staande op de rand van het nest voerden beide ouders de jongen en ze bleven dat heel goed doen. Het menu in die periode bestond uit een goed mengsel zaden voor tropische vogels, Cédé eivoer en mix, mierenpoppen, meel- en buffalowormen, vliegjes en wat watervlooiën. De jongen groeiden goed en reeds de 3e dag heb ik ze met 2.5 mm ringen geringd. De oudervogels bleven goed voeren en op 21 juli hebben de jongen het nest verlaten. Vliegen was er niet of nauwelijks bij en de eerste dagen ver-

toelden ze bijna voortdurend op de grond. Het was erg leuk om te zien hoe de oude pop haar jongen naar boven in een boompje lokte. Begin augustus kleurden de jonge vogels goed door en kregen toen ook de witte bandvlekken in de staart. Ze werden nog zo'n 20 dagen door de oudervogels gevoerd en de nachten brachten ze samen in het nest door. Dit is overigens wel ten koste gegaan van de eieren van het volgende legsel; helaas!

Cardinalinae

Deel 2 - Kardinalen

Tekst: Cees van Berkel
Foto's: Horst Bielfeld en Cees Scholtz.

De soorten

Gubernatrix cristata, Groene kardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding: Uruguay, Noord en Oost Argentinië. Lengte 17-18 cm. Ten opzichte van de overige kardinalen is dit een betrekkelijk eenvoudig gekleurde vogel. De man is overwegend geel-groen van kleur met zwarte soms zware streeptekening op rug en schouders. Op de bovenkop een zwarte spitse kuif. Teugel zwart en dat loopt iets door tot achter het oog. Ook de kin en keel zijn zwart. De pop is vaak meer grijs van tint en zij is daar waar de man op en aan de kop geel is, meer wit van kleur.

Paroaria coronata, Roodkuif kardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding: Bolivia, Paraguay, Uruguay en Argentinië. Lengte 17 cm. Kop met spitse kuif scharlakenrood en ook de kin en keel hebben die kleur. Dat rood loopt vervolgens onregelmatig uit op de borst. Verdere bovendelen zijn grijs. Op het achterste deel van de hals kleine witte vlekken. De zijanten van de hals en de gehele onderzijde is witachtig, de staart zwart met grijs. Snavel vrij licht hoornkleurig. Er is weinig of geen uiterlijk verschil tussen man en pop. Bij de

Groene kardinaal pop

poppen zou het rood wat lichter van tint zijn, maar dat is in het algemeen moeilijk waar te nemen.

Paroaria dominicana, Dominicaner kardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding Noordoost Brazilië. Lengte ongeveer 18 cm. De soort heeft een geheel scharlakenrode kop en er is op de kop nauwelijks of geen kuif aanwezig. Ook de kin en keel zijn rood en dat loopt spits uit op het midden van de bovenborst. Achterhalsveren zijn zwart omzoomd waardoor een wat vlekkerige zwart-wit tekening ontstaat. De onderdelen zijn wit, de vleugeldekveren zwart en de kleine en grote slagpenen zijn zwart met een grijze zoom. De staart is zwart en grijs. Bovensnavel donker hoornkleurig en de ondersnavel lichter van kleur. Ook bij deze soort is er geen uiterlijk waarneembaar verschil tussen man en pop.

Paroaria gularis, Roodkap kardinaal.

Ondersoorten en verspreiding: **P.g.nigrogenis**, Trinidad, Oost Colombia en Venezuela; **P.g.gularis**, Colombia, Venezuela, Guyana, Ecuador, Peru en West Brazilië; **P.g.cervicalis**, Oost Bolivia en Brazilië. Lengte ongeveer 16 cm. De kop is geheel rood naar achter tot de nek. Rond het oog zwart en ook de kin en keel is zwart uitlopend in een

Roodkuif kardinaal

punt tot op de borst. Lijkt verder op de voorgaande soorten. Heeft een zeer kleine kuif welke overigens nauwelijks opvalt. De bovensnavel is zwartachtig en de ondersnavel neigt meer naar geel. Geen uiterlijk waarneembaar verschil tussen man en pop.

Paroaria beari, Karmozijnkeel kardinaal.

Undersoorten en verspreiding: **P.b. beari**, Brazilië; **P.b. xinguensis** eveneens Brazilië. Lengte 18-20 cm. Voorhoofd, kin en keel karmozijnrood. Kop donker blauwachtig grijs tot en met schouders en rug. Vleugels en staart zwart, het rood op de keel wordt begrensd door een zwarte band. De on-

derzijde is grijsachtig. Geen uiterlijk verschil tussen man en pop.

Paroaria capitata, Mantel kardinaal.

Undersoorten en verspreiding: **P.c. capitata**, Brazilië, Paraguay en Noord-Argentinië; **P.c. fuscipes**, Zuidoost-Bolivië. Lengte 16 cm. De soort heeft een geheel rode kop en kin. De keel is zwartachtig roodbruin dat onregelmatig uitloopt tot op de bovenborst. Halszijden en onderdelen wit. Boven-delen vrijwel glanzend zwart. De snavel is geelachtig van kleur. Man en pop zijn gelijk van kleur en tekening.

Cardinalis cardinalis, rode kardinaal.

Komt met de ondersoorten **cardinalis**,

floridanus, magnirostris, canacaudus, coccineus, littoralis, yucatanicus, flammigerus, sinaloensis, saturatus, superbus, townsendi, affinis, mariae, carneus, seftoni, igeneus en dintoni, voor in het oosten en zuidoosten van de Verenigde Staten van Noord-Amerika en in geheel Mexico. Lengte 21 cm. Deze gekuifde vogel is geheel rood van kleur met uitzondering van het zwarte masker rondom de snavelbasis en de zwarte kin en keel. Ook bij deze loopt, in dit geval het zwart, uit in een punt tot de bovenborst. De snavel is oranjerood. De pop is overwegend geelachtig bruin.

Dominicaner kardinaal

Pyrrhuloxia phoeniceus, Vermiljoenkardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding: Colombia en Venezuela. Lengte 20 cm. Deze vogel doet sterk denken aan de Rode kardinaal alleen het rood is anders van tint, meer vermiljoenkleurig. Ook hebben ze rageneoeg geen zwart rond de hoornkleurige snavel en helemaal geen zwart op de keel. De vleugels zijn wat bruinachtig bewaasd. De pop heeft eveneens een roodachtige kuif maar is voor de rest meer bruin van kleur. Op de bovenzijde bruinachtig grijs, op de onderzijde neigt het bruin naar olijfbruin.

use!

De /

Pyrrhuloxia sinuatus, Arizona kardinaal.

Ondersoorten en verspreiding: **P.s.sinuatus**, Zuid USA, Noord en

Centraal Mexico: **P.s.fulvescens**, Zuid Arizona en Noordwest Mexico; **P.s.peninsulae**, Californië. Lengte 22 cm. Een overwegend grijsbruin achtige vogel met in de punt van de kuif wat zwart en rood, een rood masker, een rode keel en op het midden van de onderzijde een rode wat vlekkelig aandoende baan. Ook in de vleugels zitten wat roodomzoomde veren. De iets gebogen en wat smallere snavel is licht hoornkleurig, in de broedperiode helder geel. De pop is overwegend grijsbruin van kleur, ze heeft alleen wat rood in de punt van de spitse kuif.

Rhodothraupis celaeno, Halsband kardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding: Noordoost Mexico. Lengte ongeveer 20-22 cm. De man heeft een geheel zwarte kop naar achter tot en met de nek. Kin en keel zijn eveneens zwart en dat zwart loopt uit in een punt midden op de borst. Vleugels en staart zijn ook zwart. De hals en de schouders zijn donker karmijnrood doorlopend tegen het zwart op de borst en vervolgens de gehele onderzijde. In het rood op de onderzijde bevinden zich wat zware veertjes. De snavel is donker grijsblauw. Er is op de kop geen kuifvorming. De pop is, daar waar de man rood is, geelachtig groen.

Periporphyrus erythromelas, Zwartkop kardinaal.

Geen ondersoorten. Verspreiding: Venezuela, Guyana en Brazilië. Lengte ongeveer 20 cm. De gehele kop, waarop geen kuif voorkomt, is zwart evenals de kin en keel en dat zwart loopt op de bovenborst uit in een punt. Voor het overige is de vogel geheel donker vermiljoenrood met in de vleugels nog wat zwart. Ogen donker met een roodbruine lidrand. De opvallend zware snavel is zwartachtig van kleur. De pop is overwegend olijfgroen.

Daar waar sprake is van ondersoorten, bestaan er kleine tot wat meer sterkere verschillen in verschijningsvorm, vooral waar het gaat om de kleur. Met name bij de rode kardinaal zijn er nogal wat kleurverschillen, van licht tot donker, met een uitgebreid tot een klein zwart veerveeld op de keel.

Levenswijze.

Kardinalen zijn overwegend bewoners van min of meer bosachtige gebieden. Ze leven in kleine groepjes en tijdens

de broedperiode paarsgewijs in bij voorkeur dichte struiken langs de oevers van rivieren, aan de randen van bossen, in cultuurgebieden en zelfs zijn er soorten die zich meer in de bewoonde wereld ophouden waar ze dan niet eens zo schuw blijken te zijn.

Over het algemeen ligt hun zang, die voornamelijk door de man wordt voorgedragen, prettig in het gehoor. De Rode kardinaal spant in dit verband de kroon, vooral tijdens het broedseizoen. Tot zelfs midden in een heldere nacht laat hij zijn rijk gevarieerd repertoire horen. Niet voor niets wordt hij de Virginische nachtegaal genoemd. Overigens, ook de vrouwtjes, met name van de Rode kardinaal, zingen maar dat is vaak van korte duur en duidelijk eentoniger.

Kardinalen voeden zich in hoofdzaak met zaden. Hun typische snavel wijst daar al op maar die snavel is ook goed bruikbaar en wordt dan ook aangewend voor het verorberen van insecten en knoppen. Ze fourageren meestal op de grond. Voor het grootbrengen van de jongen nemen ze voor een belangrijk deel insecten op.

Bij het noemen van de soorten, is vermeld of er al of niet een uiterlijk waarneembaar verschil bestaat tussen man en pop. Bij de meesten is dat het geval, bij enkelen, met name de grijze kardinalen (Paroaria) niet. Daar zijn man en

Cardinalinae

pop nagenoeg gelijk van kleur en tekening. Meestal is het echter wel zo dat als men inderdaad een paartje heeft er toch wel kleine verschillen in de verschijningsvorm zijn waar te nemen. Soms, zoals bij de mantelkardinaal, is de zwartbruine keelvlek van de pop kleiner of is bij de roodkuif en de dominicaner de rode kopkleur van de poppen wat minder intensief en zijn ze ook over het geheel wat matter van kleur. Echter om deze vaak geringe verschillen als vaststaande sexe-kenmerken te beschouwen is wellicht wat te sterk, dat komt niet altijd uit. Maar de kansen zoals die zijn aangegeven zijn er wel. Het meest zekere geslachtskenmerk is in die gevallen altijd nog de zang. Alleen de mannen zingen echt!

Vanzelfsprekend is de balts ook een duidelijke aanwijzing dat de vogel die dat gedrag vertoont van het mannelijk geslacht is. Het gebeurt allemaal op de grond. Met wat opgezette borstveren en hangende vleugels springt hij luid zingend rond de pop. Soms maken ze daarbij nog wat eigenaardige bewegingen met de kop. Kortom hij doet er alles aan om op te vallen en laat zich daarbij van zijn beste en mooiste kant zien. Als de pop hem welgevalig is en zij ook in de vereiste broedstemming verkeert, zal de paring niet lang op zich laten wachten.

Het nest bevindt zich meestal in een dichte struik en is gemaakt van kleine takjes, grasstengels, halmen en vezels. Het is komvormig en de nestkom wordt met zachte soepele vezels en dierenhaar gestoffeerd. Bij de ene soort is het wat lossier, slordiger en groter van constructie dan bij de andere soort. Er

is ook een verschil van betrokkenheid van de man bij nestbouw en broeden. Er zijn er die er weinig aan doen, anderen zijn er duidelijk actiever bij betrokken. Het komt mij voor dat bij sterk

sexueel dimorfisme soorten, vaak de betrokkenheid van de man minder is dan bij soorten waar geen verschil in verschijningsvorm tussen man en pop bestaat. Maar het kan zijn dat deze veronderstelling niet helemaal juist is en dat het meer te maken heeft met een polygame of monogame levenswijze. In elk geval leven de kardinalen monogaam. Een paartje blijft elkaar trouw en er worden meerdere broedsels per seizoen grootgebracht.

Een legsel bestaat uit 3 tot 4 eitjes die een witachtige, grijsgroene, blauwgroene of olijfgroene schaal kleur heb-

ben en bezet zijn met lichtbruine of donkerbruine vlekjes en spatten.

Het broeden vangt meestal aan als het laatste ei gelegd is en de broedduur bedraagt gemiddeld 13-14 dagen. Als de aanvankelijk met enig dons geboren jongen goed in de veren zitten, zijn ze ongeveer 13-14 dagen oud en vliegen ze uit. In hun jeugdkleed zijn ze nog duidelijk van de oudervogels te onderscheiden, hetzij door het nog niet volledig aanwezig zijn van de kuif ofwel door de valere kleuren van hun verenpakje. Ook aan de snavelhoeken is nog vrij lang te zien dat het jonge vogels zijn. Na de jeugdruil, waarin slechts een gedeelte van de veren wordt gewisseld, is het verschil in verschijningsvorm al bijna niet meer aanwezig. De jonge Rode kardinaal wisselt tijdens de jeugdruil alle veren en daarna zien ze er in beide seksen uit als volwassen vogels met uitzondering van de snavelkleur.

Zowel man als pop brengen de jongen groot en zoals gezegd gebeurt dat voor een belangrijk deel met insecten, een eiwitrijk voedsel voor ze. Na het uitvliegen worden ze nog enkele weken gevoerd c.q. bijgevoerd, op het laatst alleen door de man.

De parasiterende koespreeuwen veren de nesten van met name de Rode kardinaal nogal eens met een bezoek. De toekomstige waardvogels moeten daar in het algemeen niets van hebben en verdedigen het nest fel. De koespreeuw heeft echter veel geduld en ze moet tenslotte haar ei kwijt. Als de kans schoon is neemt ze die direct en zonder aarzelen. Bij de Rode kardinaal is ze niettemin toch aan het verkeerde adres want als die een dergelijk voor hun vreemd ei in het nest aantreffen, laten

ze zonder dralen, en onherroepelijk dat nest in de steek en beginnen ze elders opnieuw.

Rode kardinaal man

In de volière.

De kardinalen lenen zich uitstekend voor het houden in goed beplante volières en indien men over een paartje

beschikt waarvan de partners het goed met elkaar kunnen vinden, dat goed harmonieert, zullen ze daarin ook tot voortplanting komen.

Als zodanig zijn bij de vogellefhebbers de groene-, rode-, roodkulf- en mantelkardinaal algemeen bekend. Minder is dat het geval met de dominicaner- en de roodkap kardinaal. Voor zo'n 15 tot 20 jaar terug kwam je die twee soorten meer tegen. De arizona kardinaal wordt eveneens onregelmatig en in slechts kleine aantallen geïmporteerd. Over de overige soorten hoor je nauwelijks, ik ben ze althans nooit tegengekomen.

In de meeste gevallen hebben we bij aanschaf te maken met pas geïmporteerde vogels. De acclimatisatie levert in het algemeen weinig problemen op. Het beste is om ze enige tijd in een wat kleinere ruimte te huisvesten waar het voedsel dan goed zichtbaar wordt geplaatst. Over het algemeen zijn het sterke vogels die, nadat ze gewend zijn aan de nieuwe omgeving en ook aan het voedsel wat we ze verstrekken, zeer wel ons wisselvallige klimaat kunnen verdragen. De volière dient wel te zijn voorzien van een droog en tochtvrij binnenvverblijf zodat ze bij aanhoudende kou, vorstperiode, in elk geval de nachten daarin kunnen doorbrengen. Vooral de eerste tijd zal het dan wel nodig zijn dat we ze s'avonds naar binnen jagen.

Aanvankelijk zullen de meeste kardinalen worden gekocht met de bedoeling ze te huisvesten in een gezelschapsvolière. De eerste ervaringen zijn in dat opzicht meestal positief. De vogels blijken vreedzaam met andere soorten, niet zijnde kardinalen, zelfs met kleine prachtvinken te kunnen samenleven. Edoch, zodra het broedseizoen aanvangt verandert dat gedrag en dan zal blijken dat ze zich ook agressief kunnen gedragen. Vandaar ook dat we er verstandig aan doen om kardinalen paarsgewijs apart in een vluchtje te huisvesten. Natuurlijk, ook hier bevestigen uitzonderingen de regel.

Zelf hield ik vroeger in mijn gezelschapsvolière een koppel groene kardinalen tezamen met tal van kleinere zaadeters. De kardinalen kwamen tot voortplanting zonder dat het tot maar de geringste schermutselingen kwam. Ik schreef daar reeds over op pagina 491 van de jaargang 1966. Later ruilde ik de groenen voor een paartje roodkuiven. Het ging vrij lang goed, tot het broedseizoen aanving. ineens veranderde het gedrag en het heeft toen verschillende prachtvinken het leven gekost, terwijl

Cardinalinae

de kardinalen zelf niet eens tot nestbouw en broeden zijn gekomen. Resumerend: Om met succes en op een veilige en verantwoorde manier

met wat zonnepitten, halfrijpe en rijpe onkruiden inclusief groen en wat onrijpe mais. Daarnaast een zachtvoer bestaande uit gelijke delen ei-univer-

Als nestgelegenheid gebruiken ze open vierkante nestkistjes, ook wel kanarie nestkastjes, dichte struikjes of ze krui- pen in een bundel aangebrachte heil- brem- of dennetakken. We zorgen er voor dat er in de volière een gevarieer- de hoeveelheid nestmateriaal aanwe- zig is, zoals droge grasstengels, hal- men, kleine droge takjes, cocos- en andere vezels, mos, etc. etc..

Mantel kardinaal

kardinalen te houden en te kweken, moeten ze paarsgewijs worden gehuis- vest in aparte en beplante vluchtjes met een aansluitend binnen- c.q. nachtver- blijf. Succes verzekerd!

Het basisvoedsel voor kardinalen dient te bestaan uit een goed mengsel zaden voor grote tropische vogels, aangevuld

seel- en insectenvoer, wat rul gemaakt met stukjes appel of ander rijp fruit en uiteraard levend voedsel zoals meel- wormen, vliegen, rupsen, sprinkhanen, kevers etc. etc.. Het is vandaag de dag heel goed mogelijk om een variatie aan levend voedsel aan ze voor te schote- len. Dagelijks dient er ook vers en fris bad- en drinkwater aanwezig te zijn.

Het is vanzelfsprekend dat de jongen van een vaste voeding worden voor- zien. Het tijdstip van ringen dient men zelf in het oog te houden en is afhanke- lijk van de groeisnelheid van die jongen gedurende de eerste dagen. Ringmaat 3.5-4 mm.

Zodra de jongen zelfstandig zijn is het wellicht beter om ze uit te vangen en apart te zetten, zeker ingeval er van een volgend broedsel sprake is.

Kardinalen, in vele opzichten interes- sante en fijne vogels om te houden en te kweken.

Het is mogelijk dat er onder u zijn die zeggen, hé, ik mis een soort. Er bestaat toch nog een Bolviaans- of bergkardi- naaltje? Dat klopt, die bestaat echt, is inderdaad bekend en met die soort wordt ook regelmatig gekweekt. Ze behoren echter niet tot de onderfamilie Cardinalinae. Ze zijn ingedeeld in de familie Emberizidae en hun weten- schappelijke naam is Lophospingus pusillus. Vandaar!

Arizona kardinaal

Rode kardinaal pop

Kweek met de roseborst baardparkiet

Als liefhebber van grote parkieten ben ik in februari 1987 in het bezit gekomen van een koppel roseborst baardparkieten, *Psittacula alexandri fasciata*. Daar de vogels geen vaste voeding aanhadden, kon de leeftijd niet exact worden vastgesteld en ook de vorige eigenaar wist niet hoe oud ze waren. Zelf dacht ik dat ze een jaar of drie-vier moesten zijn, gelet op de kleur van poten, snavel en bevedering.

De eerste drie maanden heb ik ze in een binnenvolière gehouden waar ik ze goed kon observeren, de vogels zaten altijd trouw naast elkaar. Toen het klimaat wat aangename werd heb ik de vogels in een buitenvolière gehuisvest. Die volièrre is 0.85 m breed, 2.50 m lang en 2.00 m hoog. De buitenzijde is af te sluiten met voorzet ramen, bijvoorbeeld bij extreme koude.

Half januari 1988 heb ik in de volièrre een broedblok opgehangen van 60 cm hoog, bodemoppervlak 30 x 30 cm en een invlieggat met een middellijn van 7 cm. De wanden zijn 3 cm dik, niet alleen voor de kou en het vasthouden van het vochtgehalte, maar als de vogels zouden gaan knagen kunnen ze voorlopig even vooruit. In het blok heb ik een faag

Volwassen roseborst baardparkiet.

Kleurkanaries

Piet Verdult

De standaard in de praktijk

Recessief wit. Een vogel uit de vetstof serie, oftewel een ongepigmenteerde. Dat wil zeggen dat de recessief witte totaal geen donkere bevedering heeft en mag laten zien. Ook op de hoorndelen mogen geen donkere vlekken aanwezig zijn. De recessiefwit-factor noemt men ook wel de totale beletter van de vetstofkleuren geel en/of oranje-rood. Deze factor belet het optreden van andere vetstofkleuren in de verschijningsvorm, maar een gele of oranje-rode vogel kan wel split zijn voor recessiefwit, zowel mannen als poppen. Men noemt dat een autosomale vererving. De lichaamskleur van een recessief witte is vaak paarsachtig, wat tegenwoordig al vaak niet meer is vast te stellen. Dit is meestal het verschil tussen recessief wit en dominant wit. Er is nog een verschil, namelijk dat een dominant witte een **gedeeltelijke** beletter

Tekst: B. Drooger Foto: Th. Brosset

vermolmd hout van 10 cm gelegd met daarboven op enkele flinke stukken hout. In het begin koken de vogels niet naar het blok om maar eind maart zag ik de pop regelmatig naar binnen gaan. Ze kraagde eerst de stukken hout fijn hetgeen schijnbaar de broeddrift opwekt. Begin april werden regelmatig paringen waargenomen, soms wel 5 tot 6 keer per dag. Naarmate de pop meer en meer in het nestblok verbleef, werd mijn nieuwsgierigheid groter. In de avond van 7 mei zaten beide vogels in de vlucht op stok en dat bood mij de gelegenheid een kijkje in het blok te nemen. Ik zag 2 witte eieren liggen en naar ik meende was het eerste ei op 5 mei gelegd. Op 9 mei constateerde ik 3 eieren en daar is het bij gebleven. De pop broedde en ze kwam af en toe van het nest om wat te eten, althans om zich door de man te laten voeren. Ze ging dan voor de man zitten, maakte met de kop op en neer gaande bewegingen en stootte schreeuwachtige geluiden uit. Ze maakte duidelijk dat ze voedsel wilde en de man gaf dat dan ook. Op 15 mei wilde ik wel eens weten of de eieren bevrucht waren en ja hoor, alle drie!

Op 28 mei hoorde ik vanuit het broedblok enig gepiep en toen ik het klepje opende zag ik 2 jongen vanonder de pop komen. Ze hadden alreeds een goed gevulde krop. Op 29 mei zag ik dat ook het derde ei was uitgekomen. De snavels van de jongen zijn op dat moment rood van kleur. Naarmate ze ouder worden verkleuren de snavels naar zwart. Na 11 dagen heb ik de jonge vogels geringd met ringen in de maat 6 mm. Blijkens de literatuur zouden de jongen moeten worden geringd voordat de ogen gecpend zijn. Dat is wel gebleken, want het was al een hele toer en bij de eerste twee geboren had ik geen dag later moeten komen. Het derde jong heb ik 2 dagen later geringd.

De pop kwam steeds meer van het nest. Rond de 20e juni kwamen bij de jonge vogels de eerste veren door en werd er ook behoorlijk geprotesteerd als ik een kijkje in het broedblok nam. Op 9 juli zijn de jongen uitgevlogen, ze waren toen 42 dagen oud. Ze keerden niet meer in het blok terug en de nachten brachten ze in de buitenvolière door, bij de ouders. Nog geruime tijd werden ze door de oudervogels gevoerd. Toen

ze 75 dagen oud en geheel zelfstandig waren, heb ik alle drie de jonge vogels apart gezot in een binnenvlucht van 65 cm breed en 120 cm lang, waarin ze zich goed thuisvoelen en voorspoedig verder uitgroeien. Ze zijn dan nog helemaal groen van kleur, ook op de borst. De dagelijkse voeding bestaat uit een mengsel grove parkietenzaden en een stukje appel. Toen de jongen nog door de ouders werden gevoerd, verstrekte ik ook extra zonnepitten en een eivoer van het merk PT-Food.

Wekelijks krijgen de vogels wat bessen en/of rozebottels. U kunt begrijpen dat ik met dit resultaat best tevreden ben.

is van een vetstofkleur en deze dan meestal wat aanslag kan laten zien in de vleugels en/of staart en ook wel op de schouders.

De dominant wit factor gedraagt zich dominant of wel overheersend over andere vetstofkleuren. Een gele of oranje-rode vogel is dus nooit split voor dominantwit.

De bevedering van deze vogels is heel belangrijk deze moet strak en ongeschonden zijn.

Deze kleurslagen komen het beste tot uiting met een lichte schimmelfactor, niet te lang en niet te kort bevederd.

Voor de tentoonstelling zullen deze vogels gewassen moeten worden en dit kan men het beste doen met babyshampoo. Men dient er wel voor te zorgen dat de vogels zo snel mogelijk droog zijn, en dit kan men doen met een haarföhn.

Kweekaanwijzingen.

A). Man recessief wit maal pop geel split recessief wit. Hieruit komen zowel witte mannen als poppen alsmede gele mannen en poppen en geel split recessief wit.

B). Pop recessief wit maal man geel split rec-wit. Uitkomst als paring A.

C). Man recessief wit maal pop geel. Hieruit komen allemaal gelen split rec-wit, zowel mannen als poppen.

D). Pop recessief wit maal man geel. Uitkomst zoals paring C.

P.S. Er wordt wel beweerd dat recessief witte vaak gebrek hebben aan vitaminen A. Bij een goede voeding zal dit niet vaak voorkomen. Mocht dat wel het geval zijn kunnen wat worteltjes of wit brood met melk, dit tekort verhelpen. Wat betreft de tentoonstelling worden zowel mannen als poppen ingezonden. De mannen zijn over het algemeen

toch wel wat helderder, ook de houding van de mannen is vaak toch iets beter.

Veel voorkomende fouten.

Recessief wit. Niet uiterst helder wit en/of niet rein.

Bontheid in de bevedering. Donkere vlekken op snavel, pootjes en nagels.

Dominant-wit. Te veel aanslag in schouders en/of vleugel- en staartpenen.

Kleur niet zuiver helder wit en/of rein. Bontheid in de bevedering. Donkere vlekken op snavel, pootjes en nagels.

brosset

De

Papegaaien

Door

Drs. W. Noteboom, Drs. A. Peels voormalig co-assistent aan de Faculteit der Diergeneeskunde en

Dr. J.T. Lumelj

Hoofd Afdeling Vogels en Bijzondere Dieren Vakgroep Geneeskunde van Gezelschapsdieren Faculteit der Diergeneeskunde Rijksuniversiteit Utrecht

Inleiding

Papegaaien komen in het wild alleen op het zuidelijk halfrond voor. De meeste papegaaiensoorten komen voor in laaglandgebieden met tropische regenwouden waar ze vooral gezien worden aan de rand van bossing in de buurt van water. Kaketoos, bijvoorbeeld, die meer in het open veld vertoeven hebben toch ook een voorkeur voor bomen.

Karakteristiek voor papegaaien is de kromme snavel. De papegaai heeft een ten opzichte van de schedel zeer bewegelijke bovensnavel waardoor hij veel kracht en behendigheid bezit om noten en zaden te pellen. Tussen de bovensnavel en de schedel bevindt zich een gewricht met gewrichtsvloeistof. Bij andere vogelsoorten is dit niet meer dan een min of meer flexibele verbinding. Papegaaien hebben vier krachtige tenen waarvan de eerste en de vierde naar achteren wijzen. Hiermee kunnen zij uitstekend klimmen. Behalve de valparkiet (*Nymphicus hollandicus*) gebruiken alle hier te bespreken soorten hun tenen bij het eten.

De opgegeven leeftijden van geslachtsrijpheid moeten worden gezien als een indicatie. De omstandigheden (vooral voeding en huisvesting) waaronder de vogel de jeugd heeft doorgebracht zijn bepalend voor de ontwikkeling en rijpheid van het dier.

Papegaaien (met name kaketoos) bezitten gemodificeerde donsveren, het poederdons, dat continu een fijn poeder afscheidt, dat o.a. als functie heeft de veren schoon te houden (Forshaw 1977). Papegaaien in de natuur ruien één keer per jaar, sommige soorten twee keer en meestal na de kweekperiode.

Psittacidae (Papegaaien en parkieten)

De Grijs Roodstaart (*Psittacus erithacus*)

Van de drie variëteiten zien we in Nederland meestal de "gewone" Grijs Roodstaart (*P.e.erithacus*) en de Timneh (*P.e.timneh*). Deze laatste is iets kleiner en iets donkerder met een bruinrode staart in plaats van een rode staart. De bovensnavel is niet zwart, maar hoornkleurig. De Timneh is over het algemeen wat schuwer en bezit ook wat minder imiteertalent dan de gewone Grijs Roodstaart.

* herkomst: West-Midden Afrika

* lengte: 35 tot 40 cm

* gem. levensduur: 20 tot 25 jaar met uitschieters tot 70 jaar

* geslachtsrijpe leeftijd: 4 tot 5 jaar

* legsel: 3 tot 5 eieren

Jong gevangen dieren zijn zeer tam te krijgen. Het zijn aanhankelijke, alerte vogels die bijzonder goed leren "spreken" waarbij ze in tegenstelling tot andere kromsnavels meerdere toonhoogten kunnen imiteren zodat stembuigingen en intonaties ontstaan. Jonge vogels hebben een donkere iris die rond de leeftijd van zeven maanden een lichtere tint begint te krijgen; de zogenaamde "gekeerde" ogen.

Amazonepapegaaien (*Amazona* spp.)

Veel voorkomende soorten in Nederland zijn: de Blauwvoorhoofd Amazone (*Amazona aestiva*), de Geelvoorhoofd Amazone (*A.ochrocephala*) en de Oranjevleugel Amazone, ook wel Venezuela Amazone genoemd (*A. amazonica*).

* herkomst: Midden- en Zuidamerika

* lengte: 20 tot 50 cm

* gem. levensduur: 30 tot 70 jaar

* geslachtsrijpe leeftijd: 3 tot 5 jaar

* legsel: 2 tot 7 eieren

Amazones zijn overwegend groen met een korte stompe staart. Het zijn slechte vliegers. Speciaal tijdens het broedseizoen kunnen ze erg agressief zijn tegen soortgenoten en verzorger. Vele Amazones evenaren de Grijs Rood-

De meeste papegaaien maken hun nesten in bestaande holtes in boomstammen, termietenheuvels, rivieroevers of tussen stenen. Sommige zijn in staat een bestaande holte iets te vergroten, anderen nemen genoeg met wat ze vinden. Als nestmateriaal fungeert wat vermolmd hout of aarde wat in het "nest" is achtergebleven. Agaporniden als uitzondering hierop dragen nestmateriaal aan zoals takjes en blaadjes (Forshaw 1977).

Forshaw (1977) onderscheidt 332 papegaaiensoorten die hij indeelt in 3 families van de orde Psittaciformes: de Psittacidae (Papegaaien en parkieten), de Cacatuidae (Kaketoos) en de Loriidae (Lori's).

staart met "spreken". Amazone's kunnen afhankelijk van de huisvesting rustige- tot wat inactieve vogels zijn.

Ara's (Ara spp. en Anodorhynchus spp)

De meest voorkomende Ara's in Nederland behoren tot het Genus **Ara**. Het Genus **Anodorhynchus** omvat de grotere, vaak ook zeldzamere soorten die gekenmerkt zijn door een bevederde wangstreek en hun meestal blauwe kleur. Een lange staart en een grote, brede bovensnavel zijn karakteristiek voor de ara's in het algemeen.

Enkele bekende soorten zijn de Blauwgele Ara (**Ara ararauna**), de Groenvleugel Ara (**A. chloroptera**), de Soldaten Ara (**A. militaris**) die overwegend groen is en de blauwkleurige Hyacinth Ara (**Anodorhynchus hyacinthinus**). Beide laatstgenoemde soorten staan op de BUD-lijst en mogen dus niet worden gehouden.

- * herkomst: Midden- en Zuidamerika
- * lengte: 55 tot ruim 100 cm incl. staart
- * gem. levensduur: ongeveer 60
- * geslachtsrijpe leeftijd: 4 tot 6 jaar afhankelijk van soort
- * legsel: 4 tot 7 eieren.

De natuurlijke stem van de Ara is hard maar het limiteren, voor zover dit gebeurt, wordt met een gedempte stem gedaan. De meeste Ara's vragen veel aandacht en hebben een sterke binding met één persoon. Tijdens de kweekperiode kunnen ze zeer agressief zijn in het verdedigen van hun nest. Zeker volwassen exemplaren die in het wild zijn gevangen zijn ongeschikt als huisdier, ze zijn vaak lawaaierig en destruktief. Bovendien kan voor de lange staart de kooi niet groot genoeg zijn. Oplettendheid is geboden voor de grote en krachtige snavel.

Agaporniden (Agapornis spp)

De hoofdkleur van de agapornis is groen en de verschillen tussen de soorten worden bepaald door zwarte, gele, rode en blauwe aftekeningen. Veel voorkomende soorten zijn de Perzikkopdwergpapegaai (**A. roseicollis**), de Zwartmasker-dwergpapegaai (**A. personata**) en de Fischersdwergpapegaai (**A. fischeri**).

- * herkomst: Afrika, Madagaskar
- * engte: ongeveer 15 cm

- * gem. levensduur: rond de 12 jaar
- * geslachtsrijpe leeftijd: 6 maanden, bij voorkeur wachten tot de leeftijd van één jaar bereikt is, indien men wel fokken
- * legsel: 3-7 eieren.

Agaporniden danken hun Engelse naam "love bird" aan hun gewoonte om altijd vlak bij elkaar te zitten en elkaars verenkleed te verzorgen, ondanks het feit dat ze vrij fel kunnen optreden tegen andere vogelsoorten en ook onderling. Breng dus nooit zomaar wat nieuwe vogels in een volière met dwergpapegaaien. De kweker van dwergpapegaaien kan zich sterk vergissen bij de paarvorming; dieren van dezelfde sexe kunnen een nest maken, copuleren en neigingen vertonen en in geval van 2 poppen, eieren gaan leggen.

Het is zaak de jongen nooit te lang bij de ouders te laten i.v.m. agressie van de ouders. Door de jonge vogels vlak voor

het uitvliegen apart te zetten, zijn ze zeer snel tam te krijgen.

Een veel voorkomend probleem bij de agapornis is legnood. Door de gevoeligheid hiervoor, is het raadzaam niet te vroeg met deze soort te gaan kweken (Harrison 1986).

Cacatuidae (Kaketoës)

Er bestaan vele soorten van zeer uiteenlopende afmetingen. De kleinste vertegenwoordiger van deze familie, de valparkiet, wordt apart besproken (zie hieronder). Alle kaketoës zijn in het bezit van een meer of minder (Rosé- en naaktoogkakeoë) opvallende kuif die in geval van angst, opwindning en baltzen op kan worden gezet. Typisch voor de kaketoë is dat de ondersnavel breder is dan de bovensnavel. Geslachtsverschillen beperken zich tot de oogkleur; de man houdt een donkere iris terwijl de pop een lichtere iris krijgt, roodbruin van kleur.

- * herkomst: Australië, eilanden in de stille zuidzee tot de Filippijnen
- * lengte: 30 cm (kleinere soorten) tot 65 cm (grotere soorten)
- * gem. levensduur: 25 tot 45 jaar met uitschieters tot boven de 100 jaar
- * geslachtsrijpe leeftijd: 4-5 jaar
- * legsel: 2 tot 5 eieren afhankelijk van de soort.

Vergeleken met de Grijs Roodstaart en de amazonepapegaa zijn Kaketoos slechte sprekers, minder geschikt als kooivogel en moeilijk te kweken in gevangenschap. Ze zijn echter wel intelligent en aanhankelijk en in staat om allerlei kunstjes te leren; beter nog dan de twee bovengenoemde soorten. De meest voorkomende Kaketoos in Nederland zijn: de Grote Geelkuifkaketoos (*Cacatua galerita*), welke nog de beste spreker onder de Kaketoos is, en de Kleine Geelkuifkaketoos (*C. sulfurea sulfurea*) welke een kleinere uitgave hiervan is. Deze is overwegend wit met

gele kuif en geel onder de vleugels en de staart. Daarnaast komen we ook de Oranje-kuifkaketoos (*C. sulfurea citrinocristata*), de Rosé-, Molukken- (*C. moluccensis*) en Incakaketoos (*C. leadbeateri*) tegen.

De Valkparkiet (*Nymphicus hollandicus*) is de kleinste vertegenwoordiger van de familie Cacatuidae. Soms wordt de valkparkiet in plaats van bij de kaketoos bij de parkieten ingedeeld vanwege de lange staart.

- * herkomst: Australië
- * lengte: ongeveer 32 cm
- * gem. levensduur: rond de 15 jaar
- * geslachtsrijpe leeftijd: half jaar; bij voorkeur wachten tot 1 jaar leeftijd met broeden
- * legsel: 4 tot 8 eieren. Broeden gemakkelijk en het gehele jaar door.

De basiskleuren zijn grijs, geel, wit en zilverachtig bruin waarmee een aantal

kleurslagen onderscheiden wordt. De mannen krijgen pas op 1-jarige leeftijd of later de volwassen felle kleuren; fel gele kop en kuif en helder oranje wangen. De pop houdt de doffere kleuren die onvolwassen valkparkieten dragen. Valkparkieten kunnen zonder problemen met andere kleine vogels in een volière gehouden worden. Binnen deze soort houdt men zich vooral bezig met de mutatiefokkerij waardoor allerlei kleurvariëteiten voorkomen. Sommige van de lichter getinte vogels bezitten een kaal plekje achter de kuif.

Het zijn relatief goedkope, winterharde vogels die nieuwsgierig en ondernemend zijn. Ze zijn gemakkelijk tam te maken, en trucks te leren. Voorzover je al zou kunnen spreken van imiteren bij deze soort zou de man dit wat meer doen dan de pop.

Loridae (Lori's)

De vertegenwoordigers van deze groep zijn fel gekleurde en zeer actieve vogels. Omdat het, in tegenstelling tot bovengenoemde papegaaiaachtigen, nectar-eters zijn die een meer vloeibaar dieet tot zich nemen, is de ontlasting als gevolg daarvan ook dunner. Samen met de lawaaierige levensstijl maakt het deze mooie vogel ongeschikt als kooivogel binnenshuis. De capaciteit tot imiteren is zeer beperkt.

- * herkomst: Australië, en de eilanden in de Stille Zuidzee tot de Filippijnen
- * lengte: ongeveer 30 cm
- * gem. levensduur: 10 tot 15 jaar
- * geslachtsrijpe leeftijd: afhankelijk van de soort
- * legsel: 1-4 eieren.

Literatuur

AXELSON, R.D. Caring for your Pet bird. Toronto: Canada: Canaviax Publications 1981
 FORSHAW, J.M. Parrots of the World. 2nd. ed. Neptune, T.F.H. Publications Inc., 1977
 HARRISON, G.J. and L.R. HARRISON, Clinical Avian Medicine and Surgery. Philadelphia: W.B. Saunders Co., 1985. Ch. 1 Choosing a bird by Harrison & Flammer, Ch. 2 Husbandry practices by G.J. Harrison, Ch. 50 Aviculture management by K. Flammer, Ch. 53 Pediatric Medicine by K. Flammer.

Volière van de maand

Ik ben al 25 jaar lid van Vogelvereniging Zwanenburg en Omstreken en in die tijd heb ik al twee kleine volièrés versleten. Het werd dus hoog tijd dat ik weer eens een nieuwe ging bouwen. Ik vond zelf dat het deze keer allemaal wat uitgebreider moest.

In oktober 1987 ben ik begonnen met het slopen van de oude. M'n vogels heb ik voor de winterperiode tijdelijk in de schuur ondergebracht.

Deze volièré werd er een van 5 x 6 meter met een grondplaat van beton. Er kwamen vijf vluchten in, en de afscheidingen heb ik gemaakt van gasbetonblokken.

De nachthokken van ieder 1 x 1 meter heb ik gemaakt van rabat-delen met daar achter nog een gang.

Voor het dak heb ik gekozen voor p.v.c. golfplaten.

Voor de zijkanten van de vluchten heb ik 5 mm. gaas gebruikt. De zitstokken in de vluchten zijn allemaal voorzien van een zelfgemaakt dakje.

In de vluchten heb ik diverse coniferen en laurierboompjes staan. Deze heb ik in de vorm van containerplanten, dat wil zeggen, dat deze planten staan in een grote "emmer" met de juiste grond.

In maart, dus net voor de broedperiode, heb ik mijn vogels in hun nieuwe behuizing losgelaten, waar ze het vrij snel naar hun zin hadden en dus tot broeden over gingen.

In m'n nieuwe volièré vliegen de vogels die ik al jaren kweek en dat zijn o.a. putters, groenlingen, sijsjes, vinken, geelgorsen, kneu's en diamantvinken.

W. Tjalma Zwanenburg

